

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 19 marca 2025 r.

FB-IV.431.4.2024

Pan

Zbigniew Wojtera

Wójt Gminy Daszyna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 175 ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², zwanej dalej *ustawą o finansach*, służby finansowe Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi podległe Wojewodzie Łódzkiemu, w składzie:

- Magda Wrzeńska, młodszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Anna Szymczyk, młodszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,
- Agnieszka Rutkowska, specjalista³ w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów, od dnia 5 lipca 2024 r.,

na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli odpowiednio Nr 8/1/2024, Nr 8/2/2024 z dnia 10 kwietnia 2024 r. oraz Nr 8/3/2024 z dnia 5 lipca 2024 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego, przeprowadziły w Gminie Daszyna z siedzibą Daszyna 34a, 99-107 Daszyna, w okresie od 22 kwietnia 2024 r. do 8 listopada 2024 r., kontrolę finansową.

Zakres kontroli:

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 224)

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.)

³ Od dnia 1 marca 2025 r.

1) Przedmiot kontroli:

prawidłowość wykorzystania przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego w roku 2023 środków finansowych z Funduszu Pomocy na realizację zadania polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów obywatelom Ukrainy,

2) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

[dowód: akta kontroli, str. 1 - 2, 99, 407 - 410, 3535 - 3538, 5518 - 5519, 5609 – 5614, 5686 – 5691, 5792 – 5793, 5787 – 5790]

Działalność jednostki, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli⁴, w badanym zakresie ocenia się negatywnie⁵.

I. Informacje ogólne

1. Funkcję Wójta Gminy Daszyna w okresie objętym kontrolą sprawował oraz pełni obecnie Pan Zbigniew Wojtera, co potwierdza Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej z dnia 8 listopada 2018 r. oraz Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej z dnia 7 maja 2024 r.

[dowód: akta kontroli, str. 916 – 917, 5683]

2. Funkcję Zastępcy Wójta Gminy Daszyna sprawował w okresie objętym kontrolą oraz pełni obecnie Pan Zbigniew Cywiński. Powyższe potwierdza Zarządzenie Nr 18/2020 Wójta Gminy Daszyna z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie powołania Zastępcy Wójta Gminy Daszyna.

[dowód: akta kontroli, str. 82]

3. Stanowisko Skarbnika Gminy Daszyna zostało powierzone Pani Sylwii Walczykowskiej na mocy Uchwały Nr XVIII/98/2019 Rady Gminy Daszyna z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Daszyna.

[dowód: akta kontroli, str. 80 - 81]

II. Szczegółowy zakres kontroli

⁴ art. 3 ust. 1 w zw. z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 224) oraz w zw. z art. 28 ust. 3 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190)

⁵ skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

1. Kontrolą objęto prawidłowość wykorzystania w 2023 r. środków Funduszu Pomocy w zakresie realizacji *Zadania* polegającego na zapewnieniu miejsc zakwaterowania oraz wyżywienia dla obywateli Ukrainy.
2. W toku kontroli finansowej zweryfikowano:
 - 1) prawidłowość ujęcia w księgach rachunkowych kwot otrzymanych środków z Funduszu Pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - 2) zgodność poniesionych wydatków, sfinansowanych środkami z Funduszu Pomocy z planowanym przeznaczeniem;
 - 3) prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków z Funduszu Pomocy oraz wydatków dokonywanych z tych środków;
 - 4) prawidłowość kwalifikowania wydatków do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej;
 - 5) kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących dokonywania operacji gospodarczych i finansowych;
 - 6) terminowość zwrotu niewykorzystanych środków i odsetek bankowych od przyznanych środków z Funduszu Pomocy zgodnie z zawartymi Umowami i przepisami prawa;
 - 7) terminowość przekazania rozliczeń otrzymanych środków finansowych z Funduszu Pomocy do ŁUW w Łodzi.

III. Ustalenia kontroli

1. W związku z wystąpieniem sytuacji zbrojnej na terytorium Ukrainy Wojewoda Łódzki **poleceniem z dnia 26 maja 2022 r. znak: ZK-II.6333.188.2022**, zwanego dalej *Poleceniem*, wydał Gminie Daszyna, zwanej dalej *Beneficjentem*, polecenie na realizację zadania polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 Ustawy⁶, zwanego dalej *Zadaniem*.
2. Realizacja *Zadania* określonego w Poleceniu Wojewody Łódzkiego z dnia **26 maja 2022 r. znak: ZK-II.6333.188.2022** odbyła się na podstawie zawartych Umów, które określały szczegółowy zakres zadań oraz poziom ich finansowania.

⁶ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.)

3. Na podstawie art. 12 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁷, zwanej dalej *ustawą o pomocy*, zawartych zostało 6 (sześć) umów o udzielenie środków z Funduszu Pomocy pomiędzy Skarbem Państwa - Wojewodą Łódzkim - reprezentowanym przez Marcina Szmaję Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, a Gminą Daszyna reprezentowaną przez Wójta Gminy Daszyna - Pana Zbigniewa Wojterę przy kontrasygnacie Pani Sylwii Walczykowskiej - Skarbnika Gminy Daszyna, na realizację zadania polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów dla obywateli Ukrainy:

- w dniu 30 stycznia 2023 r. Umowa Nr WBiZK/57/2023,
 - w dniu 22 marca 2023 r. Umowa Nr WBiZK/126/2023,
 - w dniu 31 maja 2023 r. Umowa Nr WBiZK/195/2023,
 - w dniu 29 sierpnia 2023 r. Umowa Nr WBiZK/246/2023,
 - w dniu 27 września 2023 r. Umowa Nr WBiZK/301/2023,
 - w dniu 7 grudnia 2023 r. Umowa Nr WBiZK/336/2023,
- zwanych dalej *Umowami*.

Załącznikami do *Umów* były:

1. Załącznik Nr 1 – Wzór rozliczenia środków Funduszu Pomocy;
2. Załącznik Nr 2a – Informacja o wykorzystanych miejscach noclegowych;
3. Załącznik Nr 2b – Zestawienie osób objętych realizacją zadania.

Zgodnie z zawartymi *Umowami* Wojewoda Łódzki zobowiązał się przekazać środki finansowe z Funduszu Pomocy na realizację *Zadania* w wysokości odpowiednio do:

- **413 000,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. **dla 100 osób**,
- **427 000,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 30 kwietnia 2023 r. **dla 100 osób**,
- **427 000,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 maja 2023 r. do dnia 30 czerwca 2023 r. **dla 100 osób**,
- **434 000,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. **dla 100 osób**,

⁷ Patrz przypis 5

- **384 300,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 października 2023 r. **dla 90 osób**,
- **320 250,00 zł** z terminem realizacji na okres od dnia 1 listopada 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. **dla 75 osób**.

W *Umowach* dotyczących realizacji *Zadania* w zakresie zapewnienia zakwaterowania i całodziennego wyżywienia określono m.in.:

- termin realizacji *Zadania*,
- liczbę osób,
- termin wykorzystania środków Funduszu Pomocy,
- stawkę 70 zł za pobyt 1 (jednej) osoby na 1 (jedną) dobę realizowanych świadczeń,
- maksymalną kwotę środków finansowych Funduszu Pomocy za wykonanie *Zadania*.

W *Umowach* wskazano, iż środki z Funduszu Pomocy będą przekazywane przez Wojewodę Łódzkiego w transzach na wyodrębniony rachunek bankowy *Beneficjenta*, dedykowany dla obsługi Funduszu Pomocy po uprzednim złożeniu wniosku o płatność.

Beneficjent został zobowiązany do sporządzenia rozliczenia środków z Funduszu Pomocy z realizacji *Zadania* i przekazania go do ŁUW w Łodzi Wydziałowi Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w terminie 30 dni od daty wygaśnięcia *Umowy*.

[dowód: akta kontroli, str. 4 - 67, 83 - 95]

4. W ślad za podpisanymi z Wojewodą Łódzkim *Umowami*, Gmina Daszyna wystąpiła do Wojewody z wnioskami o wypłatę środków finansowych za realizację *Zadania* z zakresu administracji rządowej, polegającego na zapewnieniu miejsc zakwaterowania oraz wyżywienia dla obywateli Ukrainy.

[dowód: akta kontroli, str. 101 - 102, 164 - 165, 221 - 222, 269 - 271, 316 - 316, 397, 399]

5. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, zgodnie ze złożonymi wnioskami przez Gminę Daszyna (11 szt.) o wypłatę środków finansowych z Funduszu Pomocy na realizację *Zadania*:

- Wniosek z dnia 30.01.2023 r. na kwotę **164 920,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/57/2023);
- Wniosek z dnia 21.02.2023 r. na kwotę **164 640,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/57/2023);
- Wniosek z dnia 21.03.2023 r. na kwotę **195 300,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/126/2023);
- Wniosek z dnia 26.04.2023 r. na kwotę **178 500,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/126/2023);
- Wniosek z dnia 30.05.2023 r. na kwotę **197 470,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/195/2023);

- Wniosek z dnia 20.06.2023 r. na kwotę **186 900,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/195/2023);
 - Wniosek z dnia 30.08.2023 r. na kwotę **349 370,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/246/2023);
 - Wniosek z dnia 27.09.2023 r. na kwotę **168 000,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/301/2023);
 - Wniosek z dnia 16.10.2023 r. na kwotę **164 920,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/301/2023);
 - Wniosek z dnia 07.12.2023 r. na kwotę **142 800,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/336/2023);
 - Wniosek z dnia 13.12.2023 r. na kwotę **145 390,00 zł** (Umowa Nr WBiZK/336/2023);
- przekazał środki finansowe z Funduszu Pomocy (**2 058 210,00 zł**) na przedmiotowe *Zadanie* na wskazany przez Beneficjenta rachunek bankowy Nr 21 8538 0002 0300 0004 2000 0050 w wyżej wnioskowanych kwotach, odpowiednio w dniach: 3 lutego 2023 r., 23 lutego 2023 r., 27 marca 2023 r., 28 kwietnia 2023 r., 5 czerwca 2023 r., 22 czerwca 2023 r., 1 września 2023 r., 3 października 2023 r., 20 października 2023 r., 12 grudnia 2023 r. i 18 grudnia 2023 r.

[dowód: akta kontroli, str. 834 - 850]

6. W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Daszyna zorganizowano 6 (sześć) miejsc zbiorowego zakwaterowania i całodziennego wyżywienia obywateli Ukrainy w następujących obiektach gminnych:
- Walew 28 - w budynku laboratorium od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.,
 - Stary Sławoszew 39 - w budynku świetlicy (budynek socjalny) od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r.,
 - Koryta - Osada 5D - w budynku świetlicy gminnej od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2023 r.,
 - Opiesin 18A - w budynku świetlicy gminnej od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.,
 - Jacków 6B - w budynek świetlicy gminnej od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r.,
 - Drzykozy 7 - w budynku Domu Pomocy Społecznej (budynek po byłej szkole) od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zadanie zapewnienia zakwaterowania wraz z wyżywieniem w obiektach gminnych dla uchodźców z Ukrainy realizowane było przez pracowników Gminy Daszyna.

Celem zapewnienia wyżywienia wymaganego zapisami *Porozumienia* z Wojewodą Łódzkim, tj. całodziennego wyżywienia, do obiektów dostarczano zakupione produkty spożywcze niezbędne do przygotowania posiłków. Zakwaterowani uchodźcy przygotowywali posiłki samodzielnie, wykorzystując dostarczony do obiektów asortyment spożywczy.

Ponadto w celu zapewnienia miejsc zbiorowego zakwaterowania Gmina Daszyna zawarła umowę z podmiotem (hotelem), który od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. realizował zadanie w tym zakresie, **dla maksymalnie 15 uchodźców** (dotyczy umowy nr 51/2023 z dnia 23 czerwca 2023 r.).

Umowa została zawarta z podmiotem prowadzącym hotel w zakresie zapewnienia *zakwaterowania, całodziennego wyżywienia zbiorowego i zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów* obywatelom Ukrainy za stawkę **70,00 zł** (brutto) za 1 (jedną) osobę na 1 (jedną) dobę .

Z uwagi na fakt, że wydatki ponoszone na podstawie ww. umowy były finansowane z Funduszu Pomocy, stawki zostały ustalone na podstawie Porozumienia z Wojewodą Łódzkim, zgodnie z którym środki winny być przeznaczone na pokrycie zryczałtowanych kosztów zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 70,00 zł dziennie za osobę.

[dowód: akta kontroli, str. 104 – 149, 179 – 193, 235 – 266, 282 – 299, 327 – 340, 424 - 435]

7. Gmina Daszyna w ramach realizacji *Zadania* sfinansowała z Funduszu Pomocy w 2023 r. wydatki w ogólnej kwocie **1 924 370,82 zł**, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Numer Umowy	Okres wykonania Zadania	Wartość środków finansowych wydatkowana na realizację Zadania z Funduszu Pomocy (zł)
WBiZK/57/2023	styczeń - luty	321 348,92
WBiZK/126/2023	marzec - kwiecień	382 674,19
WBiZK/195/2023	maj - czerwiec	368 176,77
WBiZK/246/2023	lipiec - sierpień	343 187,31 ⁸
WBiZK/301/2023	wrzesień - październik	270 557,48 ⁹

⁸ 349 187,31 zł (kwota środków wydatkowanych z Funduszu Pomocy wykazana w Załączniku Nr 1 przekazanego do ŁUW w Łodzi celem rozliczeniu Umowy WBiZK/246/2023) minus 6 000,00 zł (wartość niezakwalifikowanego wydatku do rozliczenia ze środków Funduszu Pomocy i zwrócona do ŁUW w Łodzi) = 343 187,31 zł (łączna wartość wydatków sfinansowana ze środków Funduszu Pomocy)

⁹ 311 946,98 zł (kwota środków wydatkowanych z Funduszu Pomocy wykazana w Załączniku Nr 1 przekazanego do ŁUW w Łodzi celem rozliczeniu Umowy WBiZK/301/2023) minus 41 389,50 zł (wartość niezakwalifikowanego wydatku do rozliczenia ze środków Funduszu Pomocy i zwrócona do ŁUW w Łodzi) = 270 557,48 zł (łączna wartość wydatków sfinansowana ze środków Funduszu Pomocy)

Numer Umowy	Okres wykonania Zadania	Wartość środków finansowych wydatkowana na realizację Zadania z Funduszu Pomocy (zł)
WBiZK/336/2023	listopad - grudzień	238 426,15 ¹⁰
Łączna wartość środków wydatkowanych z Funduszu Pomocy		1 924 370,82

Z powyższego wynika, że wysokość wydatków sfinansowanych środkami pochodzącymi z Funduszu Pomocy wyniosła łącznie **1 924 370,82 zł¹¹**, co stanowiło **93,50 %** ogółu środków finansowych przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego na realizację *Zadania* (**2 058 210,00 zł**).

Otrzymane środki finansowe z Funduszu Pomocy na realizację *Zadania* przeznaczone były głównie na zakup artykułów spożywczych, chemii gospodarczej, obuwia, odzieży, leków, książek oraz artykułów szkolnych dla dzieci, wynajem samochodów m.in. w celu dowozu zaopatrzenia w żywność do miejsc zakwaterowania uchodźców, jak również w celu transportu obywateli Ukrainy do przychodni lekarskich, a także koszty związane z eksploatacją samochodów, opłacenie mediów: energii elektrycznej, gazu, wody i ścieków a także innych opłat wynikających ze zwykłej eksploatacji obiektu.

Faktury i noty księgowe dotyczące realizacji *Zadania* zostały opłacone przez Gminę Daszyna przelewem, po otrzymaniu środków finansowych z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, z zachowaniem terminów wynikających z ww. dokumentów księgowych.

8. W związku z realizacją *Zadania*, tj. działań pomocowych w Gminie Daszyna wystąpiły braki kadrowe. Niezbędna była również rotacja (oddelegowanie) pracowników do realizowania obowiązków służbowych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, co potwierdzono w wyjaśnieniach jednostki kontrolowanej złożonych pismem z dnia 25 czerwca 2024 r. cyt.: „*Informuję, że do pomocy przy zakwaterowaniu, zapewnieniu*

¹⁰ 280 123,15 zł (kwota środków wydatkowanych z Funduszu Pomocy wykazana w Załączniku Nr 1 przekazanego do ŁUW w Łodzi celem rozliczenia Umowy WBiZK/336/2023) minus 41 697,00 zł (wartość niezakwalifikowanego wydatku do rozliczenia ze środków Funduszu Pomocy i zwrócona do ŁUW w Łodzi) = 238 426,15 zł (łączna wartość wydatków sfinansowana ze środków Funduszu Pomocy)

¹¹ 2 013 457,32 zł (łączna kwota wydatkowana ze środków Funduszu Pomocy wykazana przez Gminę Daszyna w rozliczeniach przekazanych do ŁUW w Łodzi celem rozliczenia otrzymanych środków otrzymanych na realizację *Zadania*) minus 89 086,50 zł (łączna wartość wydatków niezakwalifikowanych do rozliczenia z Funduszu Pomocy, zwrócono przelewem do ŁUW w Łodzi) = 1 924 370,82 zł (kwota wydatkowana ze środków Funduszu Pomocy zgodnie z przeznaczeniem tj. warunkami Umów zawartych z Wojewodą Łódzkim)

całodobowego wyżywienia zbiorowego, zapewnienia transportu do miejsc zakwaterowania, finansowania przejazdów środkami transportu publicznego oraz specjalistycznego transportu przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnością w szczególności do miejsc lub pomiędzy miejscami oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów dla uchodźców z Ukrainy od 8 marca 2022 roku oddelegowanych było dwóch pracowników z czego jedna osoba została zmieniona z dniem 1 marca 2023 roku. Dodatkowo dwóch nowych pracowników zatrudniono z dniem 2 stycznia 2023 roku z uwagi, iż w pierwszych miesiącach mieszkańcy gminy pomagali charytatywnie ale później pomoc ta ustawała”.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że ze środków finansowych z Funduszu Pomocy poniesiono wydatki na wypłatę delegacji oraz wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników Gminy Daszyna wykonujących Zadanie, tj. pomoc „(...) przy zakwaterowaniu, zapewnieniu całodobowego wyżywienia zbiorowego, zapewnienia transportu do miejsc zakwaterowania (...)”¹² na łączną kwotę **276 805,92 zł**¹³, co stanowiło **14,38 %** ogółu środków finansowych wydatkowanych z Funduszu Pomocy na realizację Zadania (**1 924 370,82 zł**).

Ponadto kontrolerzy ustalili, iż ze środków finansowych Funduszu Pomocy poniesiono wydatki związane z przystosowaniem pomieszczeń gminnych w celu uruchomienia miejsc zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy oraz wydatki związane z wykonaniem prac remontowych (modernizacja) w zorganizowanych miejscach zbiorowego zakwaterowania. Na ww. prace poniesiono łącznie **194 305,84 zł**, z czego wykonano remonty polegające na przywróceniu pomieszczeń przeznaczonych na pobyt obywateli Ukrainy do stanu pierwotnego (w obiekcie gminny Jacków 6B) w kwocie **32 472,00 zł**, wymianę bezpieczników (pion) oraz naprawę oświetlenia w budynku zakwaterowania uchodźców na kwotę **1 050,00 zł**, montaż kominków wentylacyjnych na kwotę **8 856,00 zł**, zakup wyposażenia do sanitariatu na kwotę **154,00 zł**, zakup brodzików oraz podgrzewacza do wody na łączną kwotę **1 833,00 zł**, zakup baterii natryskowych wraz z uchwyty, słuchawkami i wężem prysznicowym na łączną kwotę **208,70 zł**, oprawa natynkowa na kwotę **294,00 zł**, zakup artykułów do remontu obiektów zbiorowego zakwaterowania uchodźców w łącznej kwocie **2 082,12 zł**, prace hydrauliczne na łączną kwotę **27 000,00 zł**,

¹² Wyjaśnienia jednostki kontrolowanej z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie oddelegowania dwóch pracowników Gminy Daszyna do pomocy przy realizacji Zadania w ramach Porozumienia zawartego z Wojewodą Łódzkim oraz zatrudnienie dwóch nowych pracowników do pomocy przy realizacji Zadania.

¹³ 273 630,77 zł – kwota wypłacona na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących Zadanie w ramach Porozumienia zawartego z Wojewodą Łódzkim plus 3 175,15 zł – kwota wypłacona pracownikom Gminy Daszyna za delegacje tj. transport uchodźców do lekarza dając kwotę 276 805,92 zł.

montaż brodzika wraz z malowaniem ścian na kwotę **11 070,00 zł**, zakup artykułów hydraulicznych na łączną kwotę **484,00 zł**, zakup oraz montaż szyb na kwotę **1 169,00 zł**, remont klatek i pomieszczeń w budynku przeznaczonego na miejsca zakwaterowania uchodźców na kwotę **47 520,00 zł**, zakup sprzętu AGD na łączną kwotę **9 402,91 zł**, naprawa lodówki na kwotę **738,00 zł**, zakup mebli na łączną kwotę **12 551,01 zł**, zakup prześcieradeł i ręczników na łączną kwotę **5 717,00 zł**, naprawa i modernizacja instalacji elektrycznej w budynku Drzykozy 7 na kwotę **10 000,00 zł**, naprawa i usunięcie awarii oraz wymiana instalacji oświetleniowej na kwotę **10 000,00 zł**, usunięcie usterki elektrycznej oraz naprawa instalacji elektrycznej na kwotę **3 000,00 zł**, położenie płytek oraz naprawa elektryki na kwotę **8 118,00 zł**, naprawa i wymiana podzespołów monitoringu na kwotę **1 070,10 zł**.

[dowód: akta kontroli, str. 453 - 468, 632 - 644, 660 - 692, 761 - 811, 826 - 831, 925 - 984, 985 - 1049, 1318 - 1320, 1462 - 1477, 1610 - 1615, 1636 - 1730, 1979 - 1985, 2027 - 2070, 2226 - 2336, 2337 - 2676, 2822 - 2839, 2840 - 2885, 2906 - 2983, 3008 - 3030, 3049 - 3068, 3423 - 3480, 5464 - 5496]

9. W ramach zawartych *Umów* z Wojewodą Łódzkim i koniecznością realizacji *Zadania* Gmina Daszyna zawarła umowy z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o. z siedzibą w Daszynie na wynajem samochodu marki YYY¹⁴, nr rej. XXX¹⁵, rok produkcji 2015, typ: Van/Minivan (do przewozu od 5 do 9 osób), tj.:
 - Umowa z dnia 2 stycznia 2023 r. zawarta na czas od 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 stycznia 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 7/U/01/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
 - Umowa z dnia 1 lutego 2023 r. zawarta na czas od 1 lutego 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 5/U/02/2023 na kwotę **20 664,00 zł brutto**);
 - Umowa z dnia 1 marca 2023 r. zawarta na czas od 1 marca 2023 r. do dnia 31 marca 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 4/U/03/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
 - Umowa z dnia 3 kwietnia 2023 r. zawarta na czas od 1 kwietnia 2023 r. do dnia 30 kwietnia 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 6/U/04/2023 na kwotę **22 140,00 zł brutto**);

¹⁴ Dane zanonimizowane

¹⁵ Dane zanonimizowane

- Umowa z dnia 4 maja 2023 r. zawarta na czas od 1 maja 2023 r. do dnia 31 maja 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 7/U/05/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 1 czerwca 2023 r. zawarta na czas od 1 czerwca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 5/U/06/2023 na kwotę **22 140,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 3 lipca 2023 r. zawarta na czas od 1 lipca 2023 r. do dnia 31 lipca 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 17/U/07/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 1 sierpnia 2023 r. zawarta na czas od 1 sierpnia 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 7/U/08/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 1 września 2023 r. zawarta na czas od 1 września 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 5/U/09/2023 na kwotę **22 140,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 2 października 2023 r. zawarta na czas od 1 października 2023 r. do dnia 31 października 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 4/U/10/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 2 listopada 2023 r. zawarta na czas od 1 listopada 2023 r. do dnia 30 listopada 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 6/U/12/2023 na kwotę **22 140,00 zł brutto**);
- Umowa z dnia 1 grudnia 2023 r. zawarta na czas od 1 grudnia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. – kwota najmu **600,00 zł netto dziennie** - (Faktura VAT nr 7/U/12/2023 na kwotę **22 878,00 zł brutto**),

na łączną kwotę **269 370,00 zł** (za okres rozliczeniowy: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.).

Ponadto zespół kontrolerów ustalił na podstawie niżej wskazanych dowodów źródłowych, że Gmina Daszyna wynajmowała dodatkowo samochody do realizacji *Zadania* bez zawarcia umowy/porozumienia w formie pisemnej od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie:

- Faktura VAT nr 3/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł**;

- Faktura VAT nr 01/01/2023 z dnia 29 stycznia 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 6/2023 z dnia 28 lutego 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 02/02/2023 z dnia 28 lutego 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 9/2023 z dnia 31 marca 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 03/03/2023 z dnia 30 marca 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 12/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 04.04.2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 15/2023 z dnia 28 maja 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 05.05.2023 z dnia 29 maja 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 18/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 06.06.2023 z dnia 27 czerwca 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 21/2023 z dnia 31 lipca 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 07.07.2023 z dnia 31 lipca 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 24/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 08.08.2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 27/2023 z dnia 30 września 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 09.09.2023 z dnia 30 września 2023 r. **na kwotę 1 500,00 zł;**
- Faktura VAT nr 30/2023 z dnia 31 października 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 33/2023 z dnia 30 listopada 2023 r. **na kwotę 1 845,00 zł;**
- Faktura VAT nr 10/11//2023 z dnia 30 listopada 2023 r. **na kwotę 3 000,00 zł;**

na łączną kwotę **36 795,00 zł** (za okres rozliczeniowy: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.).

W kontrolowanym okresie z przekazanych na realizację *Zadania* środków finansowych z Funduszu Pomocy, Gmina Daszyna wydatkowała na wynajem samochodów kwotę w łącznej wysokości **306 165,00 zł**, co stanowiło **15,90 %** ogółu środków finansowych wydatkowanych z Funduszu Pomocy na realizację *Zadania* (**1 924 370,82 zł**).

[dowód: akta kontroli, str. 444 - 468, 490 – 518, 761 - 818, 985 - 1101, 1161 - 1220, 1318 - 1384, 1588 - 1602, 1646 - 1730, 1769 - 1798, 2027 - 2070, 2232 – 2336, 2453 - 2655, 2775 - 2800, 2840 - 2868, 3069 - 3071, 3104 - 3336]

10. W ramach czynności kontrolnych zespół kontrolerów ustalił ponadto, że Gmina Daszyna ze środków Funduszu Pomocy, oprócz wydatków na wynajem samochodów (**306 165,00 zł**), poniosła także koszty związane z eksploatacją wynajętych samochodów w łącznej wysokości **6 979,42 zł**, z czego opłacono:

- naprawę układu elektrycznego na kwotę **560,00 zł**;
- naprawę nadwozia pojazdu na kwotę **430,00 zł**;
- wymianę i naprawę opon na kwotę **1 200,00 zł**;
- naprawę nadwozia na kwotę **820,00 zł**;
- ustawienie zbieżności kół oraz naprawa układu kierowniczego na kwotę **310,00 zł**;
- kontrolę techniczną (2 szt.) wynajmowanych samochodów na kwotę **148,00 zł**;
- przekładkę kół w wynajmowanych samochodzie 2 szt.) na kwotę **60,00 zł**;
- naprawę samochodu na kwotę **520,00 zł**;
- naprawę układu elektrycznego na kwotę **820,00 zł**;
- zakup opon (2szt.) oraz naprawa pojazdu na kwotę **1 407,12 zł**;
- zakup preparatów w celu bieżącej awarii i konserwacji pojazdu na kwotę **89,30 zł**;
- naprawę pojazdu oraz wymianę oleju na kwotę **615,00 zł**.

W okresie objętym kontrolą Gmina Daszyna z przekazanych na realizację *Zadania* środków finansowych z Funduszu Pomocy, poniosła na wynajem samochodów wraz z kosztami eksploatacji wydatki w łącznej wysokości **313 144,42 zł**, co stanowiło **16,27 %** ogółu środków finansowych wydatkowanych z Funduszu Pomocy na realizację *Zadania* (**1 924 370,82 zł**).

[dowód: akta kontroli, str. 444 – 452, 602 – 631, 1958 -1978, 1979 – 1985, 2585 – 2655, 2840 – 2868, 3179 – 3422]

11. Szczegółowym badaniem objęto zasadność poniesionych wydatków związanych z wynajmem samochodów, które sfinansowano środkami z Funduszu Pomocy (**306 165,00 zł**) przez jednostkę kontrolowaną.

Na powyższą okoliczność pismem z dnia 26 czerwca 2024 r. jednostka kontrolowana poinformowała, że cyt.: „ (...) posiada podpisaną umowę wynajmu z *Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Daszyna*, pojazdu (...). Ponadto Gmina Daszyna wynajmowała

samochód (...) od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz samochód (...) od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie.

Samochody zostały wynajęte w związku z przygotowywaniem oraz utrzymaniem budynków przeznaczonych na miejsca zakwaterowania uchodźców z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym, którzy znaleźli się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Gmina Daszyna, podjęła decyzję o wynajęciu samochodów z uwagi na brak posiadania w zasobie gminnym pojazdu służbowego odpowiedniego do wykonywania niżej wymienionych prac. Pojazdy były wykorzystywane w szczególności do:

- przewożenie uchodźców z granicy do miejsc tymczasowego zakwaterowania,*
- transport wolontariuszy do miejsc zakwaterowania uchodźców,*
- transport uchodźców do ośrodków pomocy, urzędów,*
- transport osób chorych do placówek medycznych,*
- dostarczanie żywności, odzieży, leków i innych artykułów pierwszej pomocy,*
- przewożenie darów od instytucji charytatywnych,*
- przewożenie uchodźców na spotkania pomagające w integracji (...)."*

W ramach czynności kontrolnych, zespół kontrolerów za rok 2023, tj. za cały okres objęty kontrolą, skontrolował 45 dokumentów źródłowych, w tym 21 faktur na łączną kwotę **36 795,00 zł** za wynajem samochodów od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie, a także 12 umów wraz z fakturami na łączną kwotę **269 370,00 zł** za wynajem samochodu marki YYY¹⁶, nr rej. XXX¹⁷, rok produkcji 2015, typ: Van/Minivan (do przewozu od 5 do 9 osób) od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o.

Po wnikliwej analizie dokumentów źródłowych, zespół kontrolerów zwrócił szczególną uwagę na wysokość poniesionych kosztów przez jednostkę kontrolowaną w związku z wynajmem samochodu od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna, które wyniosły łącznie **269 370,00 zł (stawka 600,00 netto/dziennie)**, a tym samym były **ponad siedmiokrotnie** wyższe od kosztów jakie poniesiono za wynajem samochodów od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie, które łącznie wyniosły **36 795,00 zł**. Ponadto kontrolerzy zwrócili uwagę, na fakt, iż Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej jest spółką gminną, gdzie Gmina Daszyna jest jedynym udziałowcem (posiada 100 % udziałów).

¹⁶ Dane zanonimizowane

¹⁷ Dane zanonimizowane

Z dokumentów źródłowych (umów) wynika, że samochód marki YYY¹⁸, nr rej. XXX¹⁹, rok produkcji 2015, typ: Van/Minivan (do przewozu od 5 do 9 osób), wynajęty od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna, był do dyspozycji jednostki kontrolowanej przez okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Pozostałe wynajmowane samochody również, o czym jednostka kontrolowana poinformowała w piśmie z dnia 11 lipca 2024 r., cyt.: „(...) *samochody (...) wynajmowany od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz (...) wynajmowany od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie były do całkowitej dyspozycji koordynatorów do spraw uchodźców od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Wymienione pojazdy były wykorzystywane przez wszystkie pełne miesiące w 2023 r. (...)*”.

W toku czynności kontrolnych kontrolujący ustalili, że Gmina Daszyna **za wynajem 1 (jednego) samochodu** od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna poniosła średnie miesięczne koszty w wysokości **22 447,50 zł²⁰**, natomiast koszt wynajmu **2 (dwóch) samochodów** od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie wyniósł **3 066,25 zł²¹**, czyli średni miesięczny koszt wynajmu **1 (jednego) samochodu** wyniósł **1 533,13 zł²²**.

Z powyższego wynika, że średni miesięczny koszt wynajmu 1 (jednego) samochodu od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna (**22 447,50 zł**) był **ponad siedmiokrotnie wyższy²³ (tj. wyższy o 632%)** od poniesionych kosztów wynajmu 2 (dwóch) samochodów od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie (**3 066,25 zł**).

Na powyższą okoliczność zespół kontrolerów przeprowadził badanie rynku celem ustalenia średniej ceny wynajmu samochodu (typu Minivan) na terenie województwa łódzkiego. Badanie polegało na porównaniu ofert firm oferujących samochody na wynajem

¹⁸ Dane zanonimizowane

¹⁹ Dane zanonimizowane

²⁰ 269 370,00 zł - kwota wydatkowa ze środków Funduszu Pomocy za wynajem samochodu od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna za okres: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. podzielona przez 12 miesięcy daje średnią miesięczną cenę poniesioną za wynajem samochodu w kwocie 22 447,50 zł.

²¹ 36 795,00 zł - kwota wydatkowa ze środków Funduszu Pomocy za wynajem samochodów od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie za okres: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. podzielona przez 12 miesięcy daje średnią miesięczną cenę poniesioną za wynajem samochodu w kwocie 3 066,25 zł.

²² Kwota 3 066,25 zł podzielona przez 2 tj. ilość samochodów wynajmowanych od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie daje kwotę 1533,13 zł (średnia miesięczna kwota wynajmu samochodu).

²³ Kwota 22 447,50 zł- kwota średniego miesięcznego kosztu wynajmu samochodu od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna podzielona przez kwotę 3 066,25 zł – kwotę średniego miesięcznego kosztu za wynajem dwóch samochodów od Ochotniczej Straży Pożarnej w Mazewie oraz od Ochotniczej Straży Pożarnej w Gąsiorowie daje wynik 7,32 co daje w zaokrągleniu wynik 7 (siedem).

(wypożyczalni samochodów osobowych i dostawczych), które mają swoje strony internetowe, gdzie zamieszczone są podstawowe informacje o firmie (wypożyczalni), zakresie oferowanych usług, posiadanej bazie samochodowej oraz cenach wynajmu.

Z pozyskanych ofert, za pośrednictwem stron internetowych ustalono, że wynajem samochodu typu Van/Minivan, ilość miejsc - max. 9 – osób, na okres jednego miesiąca kształtuje się w następujących cenach (stawkach):

- A²⁴ – Van (9 – osobowy), rocznik 2022 – 2023 – cena **240,00 zł brutto/ doba** ;
- B²⁵ - Van, rocznik 2023 (9- osobowy) - cena **289,00 zł brutto/doba**;
- C²⁶ (Segment R: Bus – 9 osobowy), rocznik 2023– **cena 299,00 zł brutto/doba**;
(możliwość wynajmu z pakietem ochrony Premium (R) cena 349,60 zł brutto/doba),
- D²⁷ (Segment R: Bus – 9 osobowy), rocznik 2023, cena **329,00 zł brutto/doba**;
(możliwość wynajmu z pakietem ochrony Premium (R) cena 379,60 zł brutto/doba),
- E²⁸, rocznik 2023, Van/Bus – cena **300,00 zł brutto /doba**,
- F²⁹, rocznik 2018, Van/Minivan - cena **300,00 zł brutto /doba**.

Na podstawie zrzutów ekranu ww. ofert ze stron internetowych (stanowiących integralną część akt kontroli) kontrolerzy ustalili średnią cenę wynajmu samochodu (samochód typu Van, Minivan) w województwie łódzkim, która **wyniosła 300,00 zł brutto**.

Z powyższego wynika, że stawka (**600,00 zł netto/dziennie, tj. 738,00 zł brutto /doba**³⁰) po jakiej jednostka kontrolowana wynajęła samochód od spółki gminnej, tj. od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, **była prawie dwa i pół razy wyższa** od ceny rynkowej w województwie łódzkim,³¹ tj. 300,00 zł brutto/doba.

Gmina Daszyna zawierając umowy ze spółką gminną (Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Daszyna) na wynajem samochodu, po stawce znacznie przekraczającej cenę rynkową (**wyższą o 146%**) powinna mieć także na uwadze celowość i efektywność gospodarowania środkami publicznymi, tak aby nie narazić się na zarzut niegospodarnego

²⁴ Dane zanonimizowane

²⁵ Dane zanonimizowane

²⁶ Dane zanonimizowane

²⁷ Dane zanonimizowane

²⁸ Dane zanonimizowane

²⁹ Dane zanonimizowane

³⁰ Kwota netto 600,00 zł plus podatek VAT 23 % czyli 138,00 zł daje kwotę 738,00 zł

³¹ Cena rynkowa (cena jaka na rynku jest oferowana i możliwa do uzyskania) ustalona przez zespół kontrolerów na podstawie przeprowadzonego badania rynku wynajmu samochodów osobowych i dostawczych w roku 2023 w województwie łódzkim, tj. dla obliczenia średniej ceny najmu samochodu porównano pięć ofert (screen ofert) ze stronach internetowych wypożyczalni samochodów.

nimi zarządzania. Mając na uwadze art. 44 ust. 3 pkt 1 *ustawy o finansach*, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny.

Jednostka kontrolowana, jak każda inna jednostka, która wydatkuje środki publiczne, powinna dążyć do uzyskania jak najlepszej relacji pomiędzy nakładami, a uzyskanymi efektami, a tym samym Gmina Daszyna ustalając stawkę za wypożyczenie samochodu, powinna zastosować stawkę stosowaną przez podmioty zajmujące się najmem samochodów, tj. po stawce ustalonej na podstawie cen rynkowych podobnego przedmiotu (samochodu typu Minivan, rocznik 2015). Sytuacja kiedy jednostka kontrolowana, zawarła umowy na wynajem samochodu po stawce prawie **dwa i pół razy wyższej** od ceny rynkowej (w kontrolowanych przypadku **wyższej o 146%**) wskazuje na wydatkowanie środków publicznych w sposób niegospodarny, skutkując naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 *ustawy o finansach*.

W ocenie zespołu kontrolerów, stawka po jakiej został wynajęty samochód od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna (600,00 zł netto dziennie) jest zbyt wysoka i znacznie przekracza stawki rynkowe za wypożyczenie samochodu. Zdaniem kontrolujących, Gmina Daszyna powinna zawrzeć umowę na wynajem samochodu z ww. spółką po stawce, która winna odpowiadać stawce rynkowej wynajmu samochodu na dzień zawarcia umowy.

Kontrolujący nie negują zasadności wynajmu samochodu w celu realizacji *Zadania*, tj. świadczenia pomocowego dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie Gminy Daszyna. Jednak zdaniem kontrolujących pomoc taka powinna być świadczona w ramach obowiązujących przepisów, a także z zachowaniem zasad gospodarnego i efektywnego wydatkowania środków publicznych wynikających bezpośrednio z art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a *ustawy o finansach*. Gmina Daszyna ustalając zatem cenę (stawkę) za wypożyczenie samochodu od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Daszyna, powinna zastosować taką stawkę, jaka obowiązuje na rynku wynajmu pojazdów (stawki stosowane przez podmioty zajmujące się najmem samochodów). Za niedopuszczalne należy zatem uznać traktowanie środków publicznych (środków z Funduszu Pomocy), jako źródło finansowego wsparcia dla spółki gminnej, jaką jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Daszyna. W ocenie zespołu kontrolerów działanie Wójta Gminy Daszyna wskazuje na działanie na korzyść majątkową spółki gminnej poprzez zawieranie umów na wynajem samochodu z ww. spółką **po stawce dwa i pół razy wyższej od ceny rynkowej (wyższa o 146 %)**. Powyższe działanie wskazuje na naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 1 *ustawy o finansach* poprzez

niegospodarne wydatkowanie środków z Funduszu Pomocy, a w konsekwencji nosi znamiona czynu zabronionego określonego w art. 231 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny³².

[dowód: akta kontroli, str. 453 - 468, 761 - 818, 1050 - 1101, 1161 - 1220, 1321 - 1384, 1588 - 1602, 1646 - 1730, 1769 - 1798, 2027 - 2070, 2543 - 2655, 2775 - 2800, 2840 - 2868, 3069 - 3071, 3179 - 3336, 5499, 5538 - 5556]

12. Analiza dokumentacji oraz porównanie stawek wynajmu samochodów wykazały, że kwota (stawka) wynajmu samochodu ustalona w umowach zawartych pomiędzy Gminą Daszyna, a Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o. (tj. spółką gminą, gdzie gmina jest jedynym udziałowcem) wyniosła **738,00 zł brutto/dziennie** (600,00 zł netto/dziennie), podczas gdy średnia stawka wynajmu podobnych samochodów na wolnym rynku wyniosła **300,00 zł brutto/doba**. Różnica ta wyniosła **438,00 zł brutto za dobę (wyższa o 146 %)**. Zatem stawka po jakiej Gmina Daszyna wynajmowała samochód od spółki gminnej **jest prawie dwa i pół razy wyższa od ceny rynkowej**, co stanowi rażące zawyżenie kosztów i może świadczyć o niegospodarności.

Umowy zawarte po znacznie zawyżonych stawkach, należy uznać za **działanie na szkodę Skarbu Państwa** (na środki Funduszu Pomocy składają się wpłaty z budżetu państwa oraz środki pozyskane z innych źródeł), co rodzi konieczność ich unieważnienia w celu ochrony interesów publicznych, bądź uznania za nieważne, zgodnie z dyspozycją art.58 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny³³, zwana dalej k.c.

Art. 58 § 1 k.c. stanowi, że *czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, że na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy*.

Art. 58 § 2 k.c. stanowi, że *nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego*.

W sytuacji, gdy wynajem samochodu od spółki gminnej (gdzie gmina jest jedynym udziałowcem) nastąpił na warunkach znacznie zawyżonych stawek, Wojewoda Łódzki winien uznać zawarte umowy za nieważne, ponieważ były one niekorzystne i zawierały zawyżone stawki. Wójt Gminy Daszyna swoim działaniem poprzez zawarcie umów po

³² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.)

³³ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061)

rażąco zawyżonej stawce naruszył zasadę gospodarności i oszczędności środków publicznych.

Wojewoda, sprawując nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego, ma prawo kontrolować legalność, gospodarność i rzetelność wydatkowania środków publicznych. W przypadku stwierdzenia, że środki finansowe z Funduszu Pomocy zostały wydatkowane niegospodarnie, ma prawo podjąć działania, w tym uznanie umów za nieważne.

Art. 44 ust. 3 pkt 1 *ustawy o finansach*, wskazuje na obowiązek gospodarowania środkami publicznymi w sposób oszczędny i celowy, uzyskując najlepsze efekty z danych nakładów. Zawarcie umów po zawyżonych stawkach na wynajem samochodu, zwłaszcza od spółki gminnej, może wskazywać na działanie niegospodarne, ponieważ podobne usługi mogły być pozyskane po niższych cenach na wolnym rynku. Wydatkowanie środków z Funduszu Pomocy na rzecz spółki gminnej po zawyżonych stawkach może wskazywać na naruszenie zasad uczciwej konkurencji i dbałości o interesy finansowe gminy. Preferowanie spółki gminnej może być oceniane jako działanie niegospodarne. Zawarcie umów po zawyżonych stawkach nie służy celowi publicznemu, jakim jest oszczędne i racjonalne zarządzanie majątkiem gminy, która mogła wynająć samochód po znacznie niższych stawkach na wolnym rynku. Zawarcie umów po rażąco zawyżonej stawce, wskazuje, iż Wójt Gminy Daszyna działał na szkodę gminy, nie dbając o maksymalizację efektywności wykorzystania środków publicznych. Gmina powinna uzyskiwać najlepsze rezultaty za najniższą możliwą cenę, co nie miało miejsca w tej sytuacji.

Gmina Daszyna, jako jednostka samorządu terytorialnego, ma obowiązek działać na rzecz dobra wspólnego, optymalizując wydatki i maksymalizując korzyści. Zawyżone stawki za wynajem samochodu wskazują na niegospodarność, co może stanowić podstawę do uznania umów za nieważne.

Wójt Gminy Daszyna, zawierając umowy na wynajem samochodów po zawyżonych stawkach, naruszył przepisy *ustawy o finansach* (art. 44 ust. 3 *ustawy o finansach*), co daje Wojewodzie Łódzkiemu podstawę do uznania tych umów za nieważne, zgodnie z art. 58 k.c., **który stanowi, że czynność prawna sprzeczna z ustawą jest nieważna.**

Umowy na wynajem samochodu zostały zawarte po stawce rażąco zawyżonej, co stanowi naruszenie zasad wydatkowania środków publicznych określonych w *ustawie o finansach*, można je zatem uznać za sprzeczne z ustawą, a tym samym nieważne.

Rażące zawyżone stawki po jakich Gmina Daszyna wynajmowała samochód od spółki gminnej stanowią podstawę do uznania umów za nieważne, gdyż mamy do czynienia z sytuacją, gdzie umowy były niezgodne z zasadą uczciwości i racjonalności gospodarowania środkami publicznymi. **Wobec powyższego umowy te są nieważne z mocy prawa.**

Zawyżone stawki za wynajem samochodów były nieuzasadnione w kontekście cen rynkowych i wydatkowano środki publiczne w sposób niegospodarny. Ponadto zawyżenie stawek wynajmu samochodu, zwłaszcza gdy wynajem ten został zrealizowany od spółki gminnej, mogłoby być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, takimi jak uczciwość i sprawiedliwość. W takim przypadku art. 58 § 2 k.c. stanowi dodatkową podstawę do uznania umów za nieważne. Środki z Funduszu Pomocy muszą być wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem i w sposób najbardziej efektywny. Zawyżone stawki wynajmu samochodów wskazują na nieefektywne gospodarowanie środkami, co stanowi podstawę do uznania umów za nieważne.

Uznanie umów przez Wojewodę Łódzkiego za nieważne w tej sytuacji ma solidne podstawy prawne wynikające z *ustawy o finansach*, oraz k.c. Naruszenie zasady gospodarności oraz nieefektywne wykorzystanie środków z Funduszu Pomocy, stwarza konieczność uznania umów za nieważne, w celu ochrony interesów publicznych i efektywnego wykorzystania środków przeznaczonych na pomoc Ukrainie. Zawarcie umów po zawyżonych stawkach wyrządziło szkodę majątkową dla Skarbu Państwa (jako źródło środków Funduszu Pomocy), a tym samym interes finansowy został naruszony.

W ocenie zespołu kontrolerów umowy zawarte w okresie: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., pomiędzy Gminą Daszyna, a Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o. z siedzibą w Daszynie na wynajem samochodu typu Minivan (samochód do przewozu osób od 5 do 9 osób), marki YYY³⁴, nr rej. XXX³⁵, rok produkcji 2015, po stawce 600, 00 zł netto dziennie, **są nieważne z mocy prawa.**

Z uwagi na fakt, iż umowy o wynajem samochodu były nieważne od początku i z mocy samego prawa z przyczyn określonych w art. 58 k.c., należy uznać, że zaszła przesłanka określona w § 5 ust. 8 *Umów*, tj. *w przypadku stwierdzenia na podstawie rozliczenia, niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania, Beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków Funduszu Pomocy, odpowiednio, w całości albo w części.*

³⁴ Dane zanonimizowane

³⁵ Dane zanonimizowane

Zespół kontrolerów ustalił ponadto, że umowy na wynajem samochodu zawarte pomiędzy Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o., a Gminą Daszyna, reprezentowaną przez Wójta Zbigniewa Wojterę, nie zawierały kontrasygnaty Skarbnika Gminy³⁶ - Pani Sylwii Walczykowskiej.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³⁷, zwanej dalej *u.s.g.*, do ważności czynności prawnej, z której wynika zobowiązanie finansowe dla gminy, niezbędna jest kontrasygnata skarbnika gminy. Oznacza to, że jeśli umowa na wynajem samochodu powoduje obciążenie finansowe Gminy Daszyna, **to brak kontrasygnaty Skarbnika skutkuje ich nieważnością.**

Zatem umowy na wynajem samochodu zawarte przez Gminę Daszyna, bez kontrasygnaty Skarbnika Gminy, należy uznać za nieważne z mocy prawa.

Przepis ten (tj. art. 46 ust. 3 *u.s.g.*) był przedmiotem rozważań w piśmiennictwie, a także w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2014 r., Sygn. akt II CKN 28/14 Sąd Najwyższy stwierdził, że, cyt.: „ (...) *kontrasygnata skarbnika gminy nie stanowi oświadczenia woli, gdyż takie oświadczenie w imieniu gminy składa jednoosobowo wójt lub upoważnione przez niego osoby. Stanowisko takie jest prezentowane jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. przykładowo wyroki: z dnia 27 marca 2000 r., III CKN 608/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 172, z dnia 15 grudnia 1999 r., I CKN 304/98, z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 526/04, z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 117/09, z dnia 3 października 2012 r., II CSK 97/12, czy z dnia 15 marca 2013 r., V CSK 180/12 - niepubl.). W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że kontrasygnata stanowi oświadczenie wiedzy skarbnika co do stanu planu finansowego gminy (budżetu) i jest narzędziem dyscypliny budżetowej. Brak jej nie powoduje zatem nieważności oświadczenia woli, chyba że ustawa taką sankcję wyraźnie przewiduje, jak to ma miejsce w przypadku czynności prawnych wymienionych w art. 262 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 885), ale jedynie jej nieskuteczność. Wbrew przy tym pogładowi Sądu Okręgowego, skutkiem braku kontrasygnaty skarbnika nie jest stan bezskuteczności zawieszanej, o jakiej mowa w art. 63 k.c. W piśmiennictwie trafnie podnosi się bowiem, że przeciwko takiej kwalifikacji*

³⁶ Kontrasygnata to potwierdzenie dokonane przez Skarbnika w sformalizowany sposób, że jednostka samorządowa dysponuje środkami finansowymi niezbędnymi do wykonania zobowiązania oraz akceptuje legalność dokonywanej czynności. Jest również wyrazem realizacji przez Skarbnika obowiązku dbałości o prawidłowe gospodarowanie środkami budżetowymi. Kontrasygnata Skarbnika Gminy (lub osoby przez niego upoważnionej) decyduje o skuteczności czynności prawnej mogącej spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, której stroną jest gmina.

³⁷ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024., poz. 1465)

przemawia nie tylko to, że skarbnik nie jest organem gminy, a tym bardziej organem osoby trzeciej, od zgody której uzależniona jest skuteczność złożonego przez stronę oświadczenia woli, ale przede wszystkim to, że organ gminy, czyli wójt może na podstawie art. 46 ust. 4 u.s.g. wymusić złożenie kontrasygnaty przez skarbnika. W rezultacie można tu mówić jedynie o analogii do sytuacji prawnej charakteryzującej bezskuteczność zawieszoną, a więc o bezskuteczności sui generis. Stosownie do art. 60 k.c., oświadczenie woli organu gminy może być wyrażone w dowolny sposób, byleby tylko ujawniało w dostateczny sposób jej treść, chyba że ustawa lub umowa przewiduje dla danej czynności formę aktu notarialnego lub inną formę szczególną. W judykaturze przyjmuje się, że te zasady mają również odpowiednie zastosowanie do formy składania kontrasygnaty przez skarbnika gminy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2012 r., II CSK 97/12, niepubl.). Oznacza to, że przystąpienie do realizacji umowy, może być uznane za potwierdzenie jej zawarcia i jednocześnie za złożenie w sposób dorozumiany kontrasygnaty przez skarbnika. W orzecznictwie zarysowała się tylko rozbieżność stanowisk co do tego czy wystarczy tu wykonywanie umowy przez kontrahenta gminy, jak to przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2000 r., III CKN 608/98, czy konieczne jest jej realizowanie przez samą gminę, za czym opowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 11 117/09. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę przychylił się do poglądu wyrażonego w tym drugim stanowisku. Rozstrzygające powinno być bowiem zachowanie samej gminy, skoro na jego podstawie ma być rekonstruowana treść oświadczenia jej woli, a nie zachowanie się kontrahenta, które może mieć tu znaczenie jedynie uzupełniające. Trzeba przy tym dodać, że, zgodnie z mającym tu odpowiednie zastosowanie art. 63 k.c., kontrasygnata może być wyrażona także po złożeniu oświadczenia woli przez wójta gminy i wówczas wywiera skutek wsteczny, co oznacza przywrócenie skuteczności temu oświadczeniu od chwili jego złożenia w porozumieniu z 3 lipca 2007 r. (...)

Ponadto zwrócić należy uwagę na fakt, iż Skarbnik Gminy Daszyna pomimo braku kontrasygnaty przy zawarciu umów zatwierdził dowody księgowe do wypłaty, a tym samym dokonał czynu penalizowanego przez art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³⁸, tj. *dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego*

³⁸ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 104)

upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków.

W przypadku umów najmu samochodu, gdzie zobowiązanie wymagało kontrasygnaty Skarbnika Gminy Daszyna, jej brak wypełnia dyspozycję wskazanego przepisu.

Pobranie środków z Funduszu Pomocy w nadmiernej wysokości, tj. w kwocie **308 650,91 zł**, w skład której należy zaliczyć kwotę:

- **269 370,00 zł** - wynikającą z zawartych umów na wynajem samochodu marki YYY³⁹ za okres rozliczeniowy: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.;
- **36 673,79 zł** – wynikającą z wydatków poniesionych na zakup oleju napędowego, płynu Adblue oraz płynu do spryskiwaczy, do samochodu marki YYY⁴⁰;
- **2 607,12 zł** – wynikającą z wydatków poniesionych na naprawę samochodu marki YYY⁴¹,

należy uznać za nieprawidłowość, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej oraz Skarbnik Gminy, a działania te (zawarcie umów wynajmu samochodu w rażąco zawyżonej cenie / stawce), w ocenie zespołu kontrolerów, noszą znamiona czynu zabronionego.

[dowód: akta kontroli, str. 453 - 468, 761 - 818, 1050 - 1101, 1161 - 1220, 1321 - 1384, 1588 - 1602, 1646 - 1730, 1769 - 1798, 2027 - 2070, 2543 - 2655, 2775 - 2800, 2840 - 2868, 3069 - 3071, 3179 – 3336, 5499, 5538 - 5556]

13. Badane w przedmiotowym zakresie wydatki poniesione zostały przez jednostkę kontrolowaną w dziale **750 – Administracja publiczna**, w ramach rozdziału **75095 - Pozostała działalność**, w poszczególnych paragrafach:

- **§ 4350 – Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy oraz w paragrafach:**
- **§ 4370 - Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy,**
- **§ 4740 - Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy,**
- **§ 4850 - Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy,**

³⁹ Dane zanonimizowane

⁴⁰ Dane zanonimizowane

⁴¹ Dane zanonimizowane

- § 4860 - Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy.

14. Wpływy środków z Funduszu Pomocy ujęto w ewidencji księgowej Organu odpowiednio:

- po stronie Wn konta 133-600-620-1 - *Rachunek budżetu*, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-600-690 - *Dochody Budżetu* (I - II transza);
- po stronie Wn konta 133-600-610-1 - *Rachunek budżetu*, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-600-610 - *Dochody Budżetu* (III -VI transza);
- po stronie Wn konta 133-600-1-690 - *Rachunek budżetu*, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-600-690 - *Dochody Budżetu* (VII - XI transza),

w łącznej kwocie **2 058 210,00 zł.**

[dowód: akta kontroli, str. 904, 1533, 1583, 2136, 2172, 4526 - 4527]

15. Przyjęta polityka rachunkowości, a także plan kont w Gminie Daszyna wymagał aktualizacji w zakresie ewidencjonowania operacji na wyodrębnionym rachunku Funduszu Pomocy.

Na powyższą okoliczność w dniu 21 czerwca 2024 r. wyjaśnienia złożył Skarbnik Gminy Daszyna - Pani Sylwia Walczykowska, cyt.: „*Informuję, że wydatki finansowane z Funduszu Pomocy, w ramach umów z Wojewodą Łódzkim na realizację zadania polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów, ewidencjonowane były od 01.01.2023 roku do 30.06. 2023 roku w organie finansowym na koncie 133 (z odpowiednim wyróżnikiem oznaczającym poszczególne umowy) bezpośrednio w korespondencji z kontem 902 (również z odpowiednimi wyróżnikami). Wyjątek stanowiły wydatki ponoszone na podstawie wewnętrznych not obciążeniowych wystawianych przez Gminę Daszyna, dotyczących opłat za centralne ogrzewania obiektów, w których zakwaterowani byli obywatele Ukrainy, zużycia wody oraz odprowadzania ścieków. Ze względu na ówczesny sposób prowadzenia ewidencji księgowej w Gminie Daszyna (wspólny rejestr oraz rachunek bankowy dla organu finansowego, dochodów oraz wydatków jednostek) powyższe obciążenia księgowane były najpierw memorialowo (konto 902 z odpowiednim wyróżnikiem w korespondencji z kontem 240), a później dokonywano przeksięgowania środków stanowiących zapłatę za powyższe usługi z konta wydzielonego do obsługi środków z Funduszu Pomocy na rachunek Gminy Daszyna. Powyższa operacja księgowana była na odpowiednim koncie 133 w korespondencji z kontem 240. Ostatecznie salda wyodrębnionych kont 133 i 902 były zgodne i przedstawiały wszystkie wydatki finansowane ze środków Funduszu Pomocy”.*

W okresie od 1 stycznia 2023 r do 30 czerwca 2023 r. ewidencjonowanie środków z Funduszu Pomocy w jednostce kontrolowanej odbywało się następująco:

Przekazanie środków pochodzących z Funduszu Pomocy na rachunek Gminy Daszyna zaewidencjonowano odpowiednio:

- po stronie Ma konta 133-600-620-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 902-600-620 – *Wydatki budżetu* (I–II transza),
- po stronie Ma konta 133-600-610-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 902-600-610 – *Wydatki budżetu* (III –IV transza),
- po stronie Ma konta 133-600-690-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 902-600-690 – *Wydatki budżetu* (V –VI transza),

a także na kontach:

- po stronie Ma konta 240-14-2 - *Pozostałe rozrachunki* - w korespondencji ze stroną Wn konta 902-600-610 – *Wydatki budżetu* (faktury za centralne ogrzewanie, wodę, ścieki),
- po stronie Ma konta 133-600-620-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 240-666 - *Pozostałe rozrachunki*,
- po stronie Ma konta 133-600-610-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 240-666 - *Pozostałe rozrachunki*,
- po stronie Ma konta 133-600-690-2 - *Rachunek budżetu* - w korespondencji ze stroną Wn konta 240-666 - *Pozostałe rozrachunki*,

Następnie zaewidencjonowano środki z Funduszu Pomocy na rachunku Gminy Daszyna odpowiednio:

- po stronie Wn konta 130-620-01 – *Rachunek bieżący jednostki* - w korespondencji ze stroną Ma konto 221-620 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (I - II transza),
- po stronie Wn konta 130-610-1 – *Rachunek bieżący jednostki* - w korespondencji ze stroną Ma konto 221-610 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (III - IV transza),
- po stronie Wn konta 130-690-1 – *Rachunek bieżący jednostki* - w korespondencji ze stroną Ma konto 221-690 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (V - VI transza),

W trakcie realizacji *Zadania* Gmina Daszyna Zarządzeniem Nr 86/2023 Wójta Gminy Daszyna z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie zmiany zasad (polityki) rachunkowości dla środków pochodzących z Funduszu Pomocy otrzymanych w ramach umowy z Wojewodą Łódzkim na realizację zadania polegającego na zapewnieniu miejsc zakwaterowania oraz żywienia dla obywateli Ukrainy, dokonała zmian w polityce rachunkowości/zakładowym

planie kont w zakresie operacji na rachunku Funduszu Pomocy (Załączniku Nr 1), w sposób umożliwiający wyodrębnienie każdej operacji *gospodarczej poprzez wyodrębnienie kont analitycznych w powiązaniu z istniejącymi kontami syntetycznymi*. Ww. operacje księgowane były na kontach (syntetycznych i analitycznych) określonych w obowiązującej polityce rachunkowości z uwzględnieniem odpowiednich rozszerzeń. Konta organu finansowego otrzymały wyróżnik 600-690, natomiast konta jednostki otrzymały wyróżnik 690. Dochody i wydatki otrzymały *dodatkowe wyróżniki odpowiadające zawartej umowie z Wojewodą Łódzkim (od 690 do 699)*.

Celem identyfikacji środków Funduszu Pomocy utworzono m in. konta:

- 133-600 - *Rachunek budżetu*,
- 901-600-690 - *Dochody budżetu*,
- 223-690 - *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

Wpływ środków z Funduszu Pomocy od lipca 2023 r. (po zmianie w zasadach (polityce) rachunkowości) ujęto w ewidencji księgowej Organu po stronie Wn konta 133-600-1-690 - *Rachunek budżetu*, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-600-690 - *Dochody Budżetu* (VII - XI transza).

Przekazanie środków pochodzących z Funduszu Pomocy na rachunek Gminy Daszyna zaewidencjonowano po stronie Ma konta 133-600-2-690 - *Rachunek budżetu*, w korespondencji ze stroną Wn konta 223-690 – *Rozliczenie wydatków budżetowych* (VII - XI transza).

Następnie zaewidencjonowano środki z Funduszu Pomocy na rachunku Gminy Daszyna po stronie Wn konta 130-690-2- *Rachunek bieżący jednostki*, w korespondencji ze stroną Ma konta 223-690 - *Rozliczenie wydatków budżetowych* (VII - XI transza).

W jednostce kontrolowanej wprowadzono, uwzględniając treść zapisu art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴², zasady (politykę) rachunkowości. W toku kontroli stwierdzono, że obowiązujące w Gminie Daszyna regulacje dotyczące zasad rachunkowości są aktualne i uwzględniają wymogi wynikające z obowiązujących przepisów prawa. Zarządzeniem Nr 86/2023 z 3 lipca 2023 r. wprowadzono określone zmiany w Załączniku Nr 1 do polityki rachunkowości. Należy zauważyć, że w myśl art. 8 ust. 2 *ustawy o rachunkowości* jednostka może zmienić dotychczasowe rozwiązania na inne przewidziane ustawą ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego. W treści

⁴² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie; zwana dalej *ustawą o rachunkowości*

Zarządzenia wskazano natomiast, że *Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia*, co należy zakwalifikować **jako nieprawidłowość, za którą odpowiada kierownik jednostki kontrolowanej.**

[dowód: akta kontroli, str. 348 - 349, 436 - 440, 862 - 912, 1480 - 1533, 1542 - 1553, 2098 - 2137, 2140 - 2173, 2724 - 2771, 2814 - 2819, 3546 - 3620, 4526 - 4527, 4600 - 4602, 4605 - 4620]

16. Zespół kontrolerów ustalił, że Gmina Daszyna od lipca 2023 r. na potrzeby finansowania kosztów poniesionych na realizację *Zadania*, uruchomiła drugi rachunek bankowy, z którego dokonywano wydatkowania środków z Funduszu Pomocy (zapłaty za faktury). W dniu 3 lipca 2023 r. Wójt Gminy Daszyna Zarządzeniem Nr 86/2023⁴³ wprowadził zmiany, cyt.: „ (...) *dochody ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym o numerze 21 8538 0002 0300 0004 2000 0050 (...) wydatki realizowane są z wyodrębnionego rachunku bankowego o numerze: 32 8538 0002 030 0004 2000 0240*”⁴⁴.

Zgodnie z zapisami § 2 ust. 6 i 7 *Środki z Funduszu Pomocy zostaną przekazane przez Wojewodę (...) na wyodrębniony przez Beneficjenta rachunek bankowy (...) o numerze rachunku 21 8538 0002 0300 0004 2000 0050 (...) Beneficjent zobowiązuje się dokonywać wszystkich płatności dotyczących Zadania z rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 6.*”

[dowód: akta kontroli, str. 3615 - 3620]

17. Stosownie do uregulowań zawartych w § 8 ust. 1 *Umów* Gmina Daszyna zobowiązana była do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z Funduszu Pomocy w ramach realizacji *Zadania*, a także wydatków dokonywanych z tych środków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych.

W ocenie zespołu kontrolerów Gmina Daszyna, realizując *Zadanie*, prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach przedmiotowego *Zadania*, a także wydatków dokonywanych z tych środków, w sposób umożliwiający

⁴³ Zarządzenie Nr 86/2023 Wójta Gminy Daszyna z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie zmiany zasad (polityki) rachunkowości dla środków pochodzących z Funduszu Pomocy otrzymanych w ramach umowy z Wojewodą Łódzkim na realizację zadania polegającego na zapewnieniu miejsc zakwaterowania oraz wyżywienia dla obywateli Ukrainy

⁴⁴ Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 86/2023 Wójta Gminy Daszyna z dnia 03 lipca 2023 r w sprawie zmiany zasad (polityki) rachunkowości dla środków pochodzących z Funduszu Pomocy otrzymanych w ramach umowy z Wojewodą Łódzkim na realizację zadania polegającego na zapewnieniu miejsc zakwaterowania oraz wyżywienia dla obywateli Ukrainy.

identyfikację poszczególnych operacji księgowych, co potwierdzają zgromadzone w trakcie kontroli skany dokumentów i wyciągów z ewidencji księgowej.

18. Wydatkowane środki z Funduszu Pomocy ujęto w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 w dziale 750, rozdziale 75095, § 4350, § 4370, § 4740, § 4850, §4860 w kolumnie wydatki wykonane w łącznej kwocie **2 014 370,32 zł.**⁴⁵

[dowód: akta kontroli, str. 2698 - 2721, 4584 - 4586]

19. Otrzymane środki z Funduszu Pomocy ujęto w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 w dziale 750, rozdziale 75095, § 2100 w kolumnie dochody wykonane **w kwocie 2 014 370,32 zł.**⁴⁶

dowód: akta kontroli, str. 2685 - 2697, 4584 - 4586]

20. Kontrolujący stwierdzili, że wydatki na realizację *Zadania*, zgodnie z zawartymi *Umowami* zostały poniesione w obrębie roku 2023.

Dowody źródłowe poniesionych wydatków, zgodnie z § 8 ust. 2 *Umów*, zawierały:

- opis przeznaczenia zakupionych towarów lub usługi,
- adnotację o sprawdzeniu pod względem merytorycznym , formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzeniu do wypłaty,
- zapis o treści (...) *Wydatki poniesiono na podstawie umowy o udzielenie środków z Funduszu Pomocy w zakresie zapewnienia miejsc zakwaterowania oraz wyżywienia dla obywateli Ukrainy (...) w sprawie warunków wykonania polecenia Wojewody Łódzkiego Nr ZK -II.6333.188.2022 z dnia 26 maja 2022 r (...).*
- dekretację na kontach księgowych.

⁴⁵ 2 014 370,32 zł (kwota łączna wykazana w sprawozdaniu w kolumnie wydatki wykonane w dziale 750, rozdziale 75095 w §4350, §4370, § 4740, §4850, §4860) pomniejszona o kwotę 913,00 zł (środki z Funduszu Pomocy przekazane Gminie Daszyna na inne cele tj. nadanie numeru PESEL, potwierdzenie tożsamości obywateli Ukrainy) = 2 013 457,32 zł (wydatki faktycznie wykonane ze środków przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego z Funduszu Pomocy na realizację Zadania)

⁴⁶ 2 059 123,00 zł - kwota wykazana w sprawozdaniu w kolumnie plan po zmianach (tj. 2 058 210,00 zł -środki przekazane przez Wojewodę Łódzkiego na realizację Zadania plus kwota 913,00 zł -środki z Funduszu Pomocy przekazane Gminie Daszyna na inne cele tj. nadanie numeru PESEL, potwierdzenie tożsamości obywateli Ukrainy) pomniejszona o kwotę 44 752,68 zł (kwota niewykorzystanych środków z Funduszu Pomocy zwrócona do Wojewody Łódzkiego) pomniejszona o kwotę 913,00 zł (środki z Funduszu Pomocy przekazane Gminie Daszyna na inne cele tj. nadanie numeru PESEL, potwierdzenie tożsamości obywateli Ukrainy) = 2 013 457,32 zł(dochody faktycznie wykonane ze środków Funduszu Pomocy przekazanych przez Wojewodę Łódzkiego).

Wszystkie adnotacje składające się na opis faktury lub rachunku zostały opatrzone datami, pieczętkami i podpisami osób uprawnionych do ich dokonywania.

Ponadto stwierdzono, że środki poza przypadkami opisanymi w części III w punktach 11-12, 23 - 25 niniejszego wystąpienia pokontrolnego wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem i na warunkach określonych w *Umowach* oraz ujęte we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze środków zagranicznych⁴⁷.

[dowód: akta kontroli, str. 444 – 831, 925 – 1477, 1587 – 2095, 2226 – 2682, 2833 - 3483]

21. Zespół kontrolerów ustalił, że jednostka kontrolowana nagminnie dokonywała poprawek na dokumentach finansowo - księgowych (fakturach), polegających na dokonywaniu skreśleń na pieczętkach dekretacyjnych *Zatwierdzono do wypłaty ze środków budżetu* bez umieszczenia daty dokonanej poprawki. Opatrzenie naniesionej poprawki (skreśleń) wyłącznie podpisem stanowi naruszenie zapisów art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁸, który mówi, że *błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.*

Powyższe zakwalifikować należy jako nieprawidłowość, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki.

[dowód: akta kontroli, str. 444 – 859, 925 – 1477, 1587 – 2095, 2226 – 2682, 2833 - 3483]

22. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, nieprawidłowości polegające na przedstawieniu błędnych danych w *Załącznikach Nr 2b do Umów* (dotyczy Załącznika Nr 2b do: Umowy Nr WBiZK/195/2023 – okres rozliczeniowy: od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r., Umowy Nr WBiZK/246/2023 – okres rozliczeniowy: od 1 lipca 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r., Umowy Nr WBiZK/301/2023 – okres rozliczeniowy: od 1 września 2023 r. do 31 października 2023 r.).

Powyższe nieprawidłowości szczegółowo przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

⁴⁷ Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze środków zagranicznych (Dz. U. z 2022 r., poz.513 ze zm.)

⁴⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.)

Obywatel Ukrainy	Miejsce zakwaterowania	Data zakwaterowania (wykazana)	Data wykwaterowania (wykazana)	Data zakwaterowania (winna być)	Data wykwaterowania (winna być)
A ⁴⁹	Budynek DPS Drzykozy 7	01.05.2023	15.05.2023	01.05.2023	30.06.2023
B ⁵⁰	Budynek laboratorium Walew 28	26.03.2023	30.04.2023	01.05.2023	30.06.2023
C ⁵¹	Budynek świetlicy Opiesin 18 A	01.05.2023	30.06.2023	01.07.2023	31.08.2023
D ⁵²		01.05.2023	30.06.2023	01.07.2023	31.08.2023
E ⁵³		01.05.2023	30.06.2023	01.07.2023	31.08.2023
F ⁵⁴		01.05.2023	30.06.2023	01.07.2023	31.08.2023
G ⁵⁵		01.05.2023	30.06.2023	01.07.2023	31.08.2023
H ⁵⁶	Budynek DPS Drzykozy 7	01.07.2023	31.08.2023	01.09.2023	31.10.2023

Ponadto kontrolerzy ustalili, że w Załączniku Nr 2b do Umowy Nr WBiZK/126/2023 – (okres rozliczeniowy: od 1 marca 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r.) w przypadku obywatela Ukrainy AA,⁵⁷ zakwaterowanego w obiekcie Budynek Laboratorium – Walew 28, przedstawiono błędne dane w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku*. Nieprawidłowość polegała na podaniu błędnej ilości dni zakwaterowania względem ilości faktycznie zakwaterowanych dni, tj. wykazano, iż ww. obywatel Ukrainy, który był zakwaterowany w obiekcie Budynek Laboratorium – Walew 28 od 1 marca 2023 r. do 13 marca 2023 r. (nastąpiło wykwaterowanie) był zakwaterowany przez 59 dni (przez okres rozliczeniowy od 1 marca 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r.), tj. w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku* w miesiącu marcu wykazano 13 (trzyнадцать), a w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku* w miesiącu kwietniu wykazano 28 (dwadzieścia osiem) oraz w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku* razem wykazano 59 (pięćdziesiąt dziewięć). Z ustaleń kontrolujących wynika natomiast, że w ogólnym podsumowaniu wykazana ilości osób zakwaterowanych w ww. obiekcie była prawidłowa, tj. *liczba dni pobytu w ośrodku* (okres rozliczeniowy: od

⁴⁹ Dane zanonimizowane

⁵⁰ Dane zanonimizowane

⁵¹ Dane zanonimizowane

⁵² Dane zanonimizowane

⁵³ Dane zanonimizowane

⁵⁴ Dane zanonimizowane

⁵⁵ Dane zanonimizowane

⁵⁶ Dane zanonimizowane

⁵⁷ Dane zanonimizowane

1 marca 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r.) wykazano **2299**, tj. w miesiącu marcu wykazano **1123**, a w miesiącu kwietniu wykazano **1176**, co wskazuje, że w przypadku obywatela AA⁵⁸ uwzględniono prawidłową ilość dni pobytu w obiekcie Budynek Laboratorium – Walew 28, tj. 13 (trzynaście) dni, pomimo błędnie wskazanych (wypełnionych) ilości dni w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku* w miesiącu marcu, w miesiącu kwietniu oraz w kolumnie *liczba dni pobytu w ośrodku Razem*, w Załączniku Nr 2b do Umowy.

Zespół kontrolerów zwrócił się do jednostki kontrolowanej z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości. Na powyższą okoliczność w dniu 18 czerwca 2024 r. wyjaśnienia złożył Wójt Gminy Daszyna - Pan Zbigniew Wojtera, cyt.: „ (...) *dot. rozliczenia środków z Funduszu Pomocy – umowa Nr 195/2023*

- **załącznik 2B- obiekt zakwaterowania Drzykozy 7-** poz. 6 (...) w tabeli *dot. obiektu Drzykozy 7* było: data zakwaterowania 01.05.2023 , data wykwaterowania z ośrodka 15.05.2023
a powinno być – data zakwaterowania 01.05.2023 – data wykwaterowania z ośrodka 30.06.2023
- **załącznik 2B- obiekt zakwaterowania Walew 28,** poz. 28 (...) było data zakwaterowania 26.03.2023 data wykwaterowania 30.04.2023
a powinno być : data zakwaterowania 01.05.2023, data wykwaterowania z ośrodka 30.06.2023.
- *dot. rozliczenia środków z Funduszu Pomocy – umowa nr 246/2023*
- **załącznik 2 B dot. obiektu Opiesin 18A** - w tabeli mylnie wpisano daty pobytu wszystkich pięciu umieszczonych w niej osób - było: data zakwaterowania 01.05.2023 data wykwaterowania 30.06.2023
a powinno być data zakwaterowania 01.07.2023 , data wykwaterowania 31.08.2023.
- *dot. rozliczenia środków z Funduszu Pomocy – umowa nr 301/2023*
- **załącznik 2B dot. Obiektu Drzykozy 7** w tabeli pod poz. 18 nie wpisano ilości dni pobytu w miesiącu wrześniu i październiku oraz łącznie – (...) winno być ilość dni pobytu w ośrodku w miesiącu wrześniu – 30, ilość dni w miesiącu październiku – 31. Łączna ilość dni pobytu – 61.

oraz błędna data zakwaterowania od 01.07.2023 do 31.08.2023 a winno być data zakwaterowania 01.09.2023 data wykwaterowania 31.10.2023.

W/w uchybienia to oczywiste omyłki pisarskie (...),

⁵⁸ Patrz przypis 37

oraz w dniu 17 lipca 2024 r. wyjaśniając, że *AA⁵⁹ zakwaterowała się w obiekcie Walew 28 dnia 19.04.2022 r., a wykwaterowała dnia 13.03.2023 r.(...)*”.

Zespół kontrolerów przyjmuje powyższe wyjaśnienia jako wiarygodne.

Powyższe nieprawidłowości nie niosą za sobą skutków finansowych.

[dowód: akta kontroli, str. 235 – 254, 282 – 299, 327 – 340, 5502, 5598]

23. Zespół kontrolerów dokonał weryfikacji dokumentów źródłowych pod względem zgodności poniesionych wydatków, sfinansowanych ze środków Funduszu Pomocy z planowanym przeznaczeniem (przekazane na podstawie umów o *udzielenie środków z Funduszu Pomocy*).

W toku czynności kontrolnych zespół kontrolerów stwierdził nieprawidłowości w przypadku Umowy Nr WBiZK/246/2023, w zakresie realizacji *Zadania*, polegające na wykorzystaniu środków z Funduszu Pomocy niezgodnie z przeznaczeniem, tj. sfinansowaniu poniesionego wydatku za usługę cateringową oraz zakup ciasta ze środków Funduszu Pomocy niezgodnie z zapisami § 1 ust. 1 Umowy Nr WBiZK/246/2023.

Gmina Daszyna otrzymała środki finansowe (przekazane na podstawie Umowy Nr WBiZK/246/2023 o udzielenie środków z Funduszu Pomocy) na realizację zadania polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów obywatelom Ukrainy (zgodnie z zapisami § 1 ust.1 *Umów*).

Z analizy treści opisu merytorycznego dokumentów finansowych, tj. faktury VAT FV622/2023 z dnia 28 sierpnia 2023 r., na kwotę 15 200,00 zł, za usługę cateringową, wynika, że cyt.: *„Koszty poniesiono w związku z usługą cateringową, która miała na celu zarówno integrację uchodźców ze społecznością lokalną, jak i włączenie małoletnich w edukację szkolną oraz organizację kursów języka polskiego dla dzieci pochodzenia ukraińskiego, które znajdują się w obiektach przeznaczonych na miejsca zakwaterowania uchodźców z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym, którzy znaleźli się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”* oraz faktury VAT Nr 397/2023 z dnia 28 sierpnia 2023 r. na kwotę 548,70 zł, za zakup wyrobów cukierniczych (ciast) wynika, że cyt.: *„Koszty poniesiono w związku z zakupem ciasta na spotkanie integracyjne polsko-ukraińskie, dla osób, które znajdują się w obiektach przeznaczonych na miejsca*

⁵⁹ Dane zanonimizowane

zakwaterowania uchodźców z terytorium Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym, którzy znaleźli się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Na powyższą okoliczność w dniu 26 czerwca 2024 r. jednostka kontrolowana złożyła wyjaśnienia, cyt.: „ (...) *Usługa cateringowa była zamawiana dla osób nowoprzybyłych, spotkań integracyjnych oraz podczas kursów języka polskiego dla dzieci*”.

Powyższy wydatek nie wpisuje się w definicję celu *Zadania* określonego w **poleceniu** Wojewody Łódzkiego znak: **ZK -II.6333.188.2022 z dnia 26 maja 2022 r.** na realizację zadania **polegającego na zakwaterowaniu, zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów obywatelom Ukrainy.**

Zgodnie z zapisami § 1 ust. 7 Umowy Nr WBiZK/246/2023 *Celem uniknięcia wątpliwości, Wojewoda i Beneficjent zgodnie potwierdzają, że obowiązki Beneficjenta wynikające z realizacji Polecenia ograniczają się do zapewnienia potrzeb bytowych, co oznacza, że Beneficjent jest wyłącznie zobowiązany do zapewnienia osobom wskazanym w Poleceniu zakwaterowania, całodziennego wyżywienia zbiorowego i zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów.*

Wykorzystanie środków z Funduszu Pomocy w kwocie łącznej **15 748,70 zł niezgodnie z przeznaczeniem** należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 272 – 281, 2232 -2336, 2453 – 3584, 5499]

24. W toku czynności kontrolnych, zespół kontrolerów stwierdził nieprawidłowości w przypadku Umowy Nr WBiZK/195/2023, w zakresie realizacji *Zadania*, polegające na przedstawieniu błędnych danych w *Załącznikach Nr 2a i 2b do Umowy*, kolumna *liczba dni pobytu w okresie rozliczeniowym*, w odniesieniu do obywateli Ukrainy zakwaterowanych w obiekcie hotelowym (w okresie od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.), co skutkowało pobraniem środków z Funduszu Pomocy w nadmiernej wysokości.

Kontrolujący ustalili, że w ramach zawartej *Umowy* z Wojewodą Łódzkim i koniecznością realizacji *Zadania* Gmina Daszyna, zawarła umowę z podmiotem X⁶⁰ (hotelem), który od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. realizował *zadanie w celu zakwaterowania maksymalnie 15 uchodźców z Ukrainy na dobę, tj. od godz.11:00 do godz. 11:00* (dotyczy umowy nr 51/2023).

⁶⁰ Dane zanonimizowane

Umowa nr 51/2023 została zawarta w dniu 23 czerwca 2023 r. z podmiotem prowadzącym hotel w zakresie *zapewnienia zakwaterowania, całodziennego wyżywienia zbiorowego, środków czystości, higieny osobistej oraz innych produktów* obywatelom Ukrainy za stawkę **70,00 zł brutto za osobę/na dobę** za okres od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.

Umowa z podmiotem określała maksymalną liczbę osób objętych pomocą oraz maksymalne kwoty zobowiązania za cały okres realizacji *Zadania* (odpowiednio **32 550,00 zł brutto i 31 500,00 zł brutto**).

Za powyższą usługę podmiot realizujący świadczenie wystawił fakturę, którą w całości sfinansowano środkami z Funduszu Pomocy (co wynika z przekazanego przez Gminę Daszyna do ŁUW w Łodzi, Załącznika Nr 1, stanowiącego podstawę rozliczenia środków Funduszu Pomocy).

Z *Załącznika Nr 2a i 2b do Umowy* wynika, że w ww. obiekcie w miesiącu maju zakwaterowanych było **13 (trzynastu)** obywateli Ukrainy (ilość osobodni wykazana **403**), w okresie od 1 maja 2023 r. do 31 maja 2023 r., natomiast w miesiącu czerwcu zakwaterowanych było początkowo **8 (ośmiu)** obywateli Ukrainy, a po 20 czerwca 2023 r. **6 (sześciu)** obywateli Ukrainy (ilość osobodni wykazana **220**), w okresie od 1 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.

Z powyższego wynika, że Gmina Daszyna za obywateli Ukrainy zakwaterowanych w ww. obiekcie (hotelu) poniosła łącznie wydatki w kwocie **43 610,00 zł⁶¹** (623 x 70,00 zł/ za osobę), tj. za miesiąc styczeń kwotę **28 210,00 zł⁶²** (403 x 70,00 zł /za osobę) oraz za miesiąc czerwiec kwotę **15 400,00 zł⁶³** (220 x 70,00 zł /za osobę).

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w miesiącu maju z hotelu, w dniu 31 maja 2023 r. do godziny 11:00 wykwaterowało się 5 (pięć) osób, natomiast w miesiącu czerwcu, w dniu 20 czerwca 2023 r. do godziny 11:00, wykwaterowały się 2 (dwie) osoby, co zostało potwierdzone przez jednostkę kontrolowaną w piśmie z dnia 11 lipca 2024 r., cyt.: „(...) *Na podstawie załącznika nr 2 do Umowy nr 51/2023 z dnia 23.06.2023 r. w „Hotelu X⁶⁴” w okresie od 01.05.2023 r.- 30.06.2023 r. przebywało trzynastu obywateli*

⁶¹ Faktura Vat nr FV 490/2023 na kwotę 43 610,00 zł, wystawiona przez podmiot realizujący świadczenie, którą w całości sfinansowano środkami z Funduszu Pomocy, za okres od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.

⁶² Kwota 28 210,00 zł wynika z przemnożenia ilości wykonanych osobodni w miesiącu maju tj. 403 przez stawkę 70,00 zł za zakwaterowanie i wyżywienie / na jednego obywatela Ukrainy (403x70,00 zł = 28 210,00 zł)

⁶³ Kwota 15 400,00 zł wynika z przemnożenia ilości wykonanych osobodni w miesiącu czerwcu tj. 220 przez stawkę 70,00 zł za zakwaterowanie i wyżywienie / na jednego obywatela Ukrainy (220x70,00 zł = 15 400,00 zł)

⁶⁴ Dane zanonimizowane

Ukrainy. W miesiącu czerwcu w obiekcie hotelarskim było ośmiu obywateli Ukrainy, a po 20.06.2023 r. - sześciu.

31.05.2023 r. do godz.11.00 (doba hotelowa trwa od godz.11.00 do godz. 11.00) wymeldowały się osoby:

- 1. AA⁶⁵*
- 2. BB⁶⁶*
- 3. CC⁶⁷*
- 4. DD⁶⁸*
- 5. EE⁶⁹*

Natomiast 20.06.2023 r. do godz. 11.00, wymeldowały się osoby:

- 1. FF⁷⁰*
- 2. GG⁷¹”*

oraz w piśmie z dnia 18 lipca 2024 r., cyt.: „wyjaśniam, że od 01.06.2023 r. do 20.06.2023 r. w obiekcie hotelowym „Hotel X⁷²” przebywało 8 obywateli Ukrainy (...). Wymienione osoby przebywały w obiekcie pełne doby hotelowe, przewidziane w regulaminie hotelu (od 11.00 do 11.00).

Obywatele Ukrainy: FF⁷³ i GG⁷⁴ przebywały w „Hotelu X⁷⁵” do 20.06.2023r. do godziny 11.00.

Do 30.06.2023r. w hotelu było 6 osób, które wykwaterowały się z dniem 30.06.2023r. do godziny 11.00.

Wszystkie wymienione powyżej osoby przebywały pełne doby hotelowe i nie przekroczyły godziny 11.00 (...).”

Zgodnie z zapisami § 1 Umowy Nr 51/2023 zawartej pomiędzy Gminą Daszyna a podmiotem realizującym świadczenie, doba hotelowa trwa (...) od godz.11:00 do godz. 11:00.

Biorąc pod uwagę powyższe, kontrolerzy ustalili, że w okresie rozliczeniowym od 1 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. ilość faktycznie wykonanych dób hotelowych (osobodni)

⁶⁵ Dane zanonimizowane

⁶⁶ Dane zanonimizowane

⁶⁷ Dane zanonimizowane

⁶⁸ Dane zanonimizowane

⁶⁹ Dane zanonimizowane

⁷⁰ Dane zanonimizowane

⁷¹ Dane zanonimizowane

⁷² Patrz przypis 28

⁷³ Patrz przypis 35

⁷⁴ Patrz przypis 36

⁷⁵ Patrz przypis 28

wyniosła **610**. Gmina Daszyna powinna zatem pobrać środki z Funduszu Pomocy za zrealizowane świadczenie w wysokości **42 700,00 zł** ($610 \times 70,00 \text{ zł/za osobę}$), tj. za miesiąc maj kwotę **27 860,00 zł**⁷⁶ za **398**⁷⁷ wykonanych osobodni oraz za miesiąc czerwiec kwotę **14 840,00 zł**⁷⁸ za **212**⁷⁹ wykonanych osobodni.

Powyższe nieprawidłowości szczegółowo przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

podmiot	Zakres dat	ilość osób zakwaterowanych osobodni wg. doby hotelowej od godz.11:00 do godz. 11:00 (jest)	ilość osób zakwaterowanych osobodni wg. doby hotelowej od godz.11:00 do godz. 11:00 (winno być)	Stawka za osobę na dobę (zł)	Kwota pobrana przez podmiot (zł)	Kwota jaka winna być pobrana przez podmiot (zł)	Kwota pobrana w nadmiernej wysokości (zł)
Podmiot X⁸⁰	01.05.2023	403	398	70	28 210,00	27 860,00	350,00
	- 31.05.2023						
	01.06.2023 - 30.06.2023	220	212	70	15 400,00	14 840,00	560,00
Razem		623	610		43 610,00	42 700,00 ⁸¹	910,00

Biorąc pod uwagę powyższe, Gmina Daszyna powinna pobrać środki z Funduszu Pomocy w wysokości **42 700,00 zł**⁸² za **610 osobodni**, tj.za faktyczną ilość wykonanych dób hotelowych.

Różnica pomiędzy kwotą, jaka była wykazana w Załączniku Nr 1 do Umowy Nr WBiZK/195/2023 stanowiący podstawę rozliczenia środków Funduszu Pomocy,

⁷⁶ Kwota 27 860,00 zł wynika z przemnożenia ilości osobodni 398 przez stawkę 70,00 zł/ na osobę ($398 \times 70,00 \text{ zł} = 27 860,00 \text{ zł}$)

⁷⁷ 398 - Ilość wykonanych osobodni w miesiącu maju wynika z przemnożenia ilości osób zakwaterowanych w obiekcie (hotelu) tj. 8 osób zakwaterowanych przez 31 dni ($8 \times 31 = 248$) plus 5 osób zakwaterowanych przez 30 dni ($5 \times 30 = 150$), ponieważ wykwaterowanie nastąpiło do godziny 11:00 w dniu 31 maja 2023 r. tym samym 8 osób przebywało w obiekcie przez 30 dób hotelowych (od 11:00 do 11:00).

⁷⁸ Kwota 14 840,00 zł wynika z przemnożenia ilości osobodni 212 przez stawkę 70,00 zł/ na osobę ($212 \times 70,00 \text{ zł} = 14 840,00 \text{ zł}$)

⁷⁹ 212 - Ilość wykonanych osobodni w miesiącu czerwcu wynika z przemnożenia ilości osób zakwaterowanych w obiekcie (hotelu) tj. 6 osób zakwaterowanych przez 29 dni ($6 \times 29 = 174$), ponieważ wykwaterowanie nastąpiło do godziny 11:00 w dniu 30 czerwca 2023 r. tym samym 6 osób przebywało w obiekcie przez 29 dób hotelowych (od 11:00 do 11:00) plus 2 osoby zakwaterowane przez 19 dni ($2 \times 19 = 38$), ponieważ wykwaterowanie nastąpiło do godziny 11:00 w dniu 20 czerwca 2023 r. tym samym 2 osoby przebywały w obiekcie przez 19 dób hotelowych (od 11:00 do 11:00).

⁸⁰ Patrz przypis 28

⁸¹ Faktura Vat nr FV 490/2023 na kwotę 43 610,00 zł, wystawiona przez podmiot realizujący świadczenie, którą w całości sfinansowano środkami z Funduszu Pomocy.

⁸² Kwota 42 700,00 zł wynika z przemnożenia ilości faktycznie wykonanych osobodni (dób hotelowych) w miesiącu maju i czerwcu tj. $610 \times \text{stawka } 70,00 \text{ zł za osobę na dobę} = 42 700,00 \text{ zł}$.

a kwotą jaka winna być pobrana ze środków Funduszu Pomocy za świadczenie realizowane przez Podmiot X⁸³, wynosiła **910,00 zł** (43 610,00 zł – 42 700,00 zł).

Pobranie środków z Funduszu Pomocy w kwocie **910,00 zł w nadmiernej wysokości** należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 252 – 254, 3487 – 3507, 5556, 5601]

25. Gmina Daszyna została zobowiązana do udzielenia pomocy objętej przedmiotem *Zadania*, na warunkach określonych w *ustawie o pomocy* oraz w zawartych *Umowach* z Wojewodą Łódzkim.

Wojewoda może zapewnić pomoc, nie dłużej niż 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Po upływie 120 dni warunkiem zapewnienia pomocy jest posiadanie przez uchodźcę numeru PESEL oraz pokrycie przez niego, z góry, 50 % kosztów tej pomocy, czyli 35,00 zł, zaś po upływie 180 dni – 75 % kosztów tej pomocy, czyli 52,50 zł.

Obywatel Ukrainy, przybywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 120 dni, może zostać zwolniony z partycypacji w kosztach pomocy, w przypadku spełnienia przez niego warunków określonych w art. 12 ust. 17c i 17d *ustawy o pomocy*. Gmina została tym samym, w *Umowach*, zobowiązana do weryfikacji zasadności zwolnienia obywatela Ukrainy z partycypacji w kosztach pomocy, a więc do posiadania stosownych oświadczeń i zaświadczeń, będących podstawą owego zwolnienia.

Zespół kontrolerów dokonał weryfikacji przedmiotowych oświadczeń i zaświadczeń za cały okres objęty kontrolą. W oparciu o otrzymane od Gminy dokumenty, stwierdzono niespełnienie przez obywateli Ukrainy warunków do zwolnienia ich z partycypacji w kosztach zakwaterowania i wyżywienia w oparciu o wskazaną przez jednostkę kontrolowaną podstawę prawną w przypadku 69 (sześćdziesięciu dziewięciu) osób. Nieprawidłowości polegały m. in. na:

- zwolnieniu obywateli Ukrainy na podstawie art. 12 ust. 17c pkt 1) *ustawy o pomocy*, pomimo braku polskich dokumentów potwierdzających spełnienie przesłanek ustawowych w wyżej wymienionym zakresie,
- zwolnieniu obywateli Ukrainy na podstawie art. 12 ust. 17c pkt 6) *ustawy o pomocy*, pomimo braku złożenia obowiązkowych *oświadczeń/ zaświadczeń* lub innych

⁸³ Patrz przypis 28

dokumentów potwierdzających spełnienie przesłanek ustawowych w wyżej wymienionym zakresie,

- zwolnieniu obywateli Ukrainy z partycypacji w kosztach pomocy bez wskazania podstawy prawnej uprawniającej do owego zwolnienia.

Powyższe nieprawidłowości szczegółowo przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

obywatel Ukrainy	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 35,00 zł	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 52,50 zł	kwota pobrana z <i>Funduszu</i> w nadmiernej wysokości
AA ⁸⁴	18	0	630,00 zł
AB ⁸⁵	23	0	805,00 zł
AC ⁸⁶	61	0	2 135,00 zł
AD ⁸⁷	61	0	2 135,00 zł
AE ⁸⁸	37	0	1 295,00 zł
AF ⁸⁹	8	0	280,00 zł
AG ⁹⁰	12	0	420,00 zł
AH ⁹¹	1	0	35,00 zł
AI ⁹²	6	0	210,00 zł
AJ ⁹³	6	4	420,00 zł
AK ⁹⁴	6	4	420,00 zł
AL ⁹⁵	2	0	70,00 zł
AM ⁹⁶	61	0	2 135,00 zł
AN ⁹⁷	8	117	6 422,50 zł
AO ⁹⁸	61	0	2 135,00 zł
AP ⁹⁹	61	0	2 135,00 zł
AQ ¹⁰⁰	37	0	1 295,00 zł

⁸⁴ Dane zanonimizowane

⁸⁵ Dane zanonimizowane

⁸⁶ Dane zanonimizowane

⁸⁷ Dane zanonimizowane

⁸⁸ Dane zanonimizowane

⁸⁹ Dane zanonimizowane

⁹⁰ Dane zanonimizowane

⁹¹ Dane zanonimizowane

⁹² Dane zanonimizowane

⁹³ Dane zanonimizowane

⁹⁴ Dane zanonimizowane

⁹⁵ Dane zanonimizowane

⁹⁶ Dane zanonimizowane

⁹⁷ Dane zanonimizowane

⁹⁸ Dane zanonimizowane

⁹⁹ Dane zanonimizowane

¹⁰⁰ Dane zanonimizowane

obywatel Ukrainy	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 35,00 zł	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 52,50 zł	kwota pobrana z Funduszu w nadmiernej wysokości
AR ¹⁰¹	37	0	1 295,00 zł
AS ¹⁰²	61	0	2 135,00 zł
AT ¹⁰³	61	0	2 135,00 zł
AU ¹⁰⁴	0	2	105,00 zł
AW ¹⁰⁵	0	2	105,00 zł
AX ¹⁰⁶	0	65	3 412,50 zł
AY ¹⁰⁷	0	23	1 207,50 zł
AZ ¹⁰⁸	0	3	157,50 zł
BA ¹⁰⁹	61	0	2 135,00 zł
BB ¹¹⁰	52	5	2 082,50 zł
BC ¹¹¹	16	34	2 345,00 zł
BD ¹¹²	0	65	3 412,50 zł
BE ¹¹³	4	22	1 295,00 zł
BF ¹¹⁴	61	0	2 135,00 zł
BG ¹¹⁵	61	0	2 135,00 zł
BH ¹¹⁶	61	0	2 135,00 zł
BI ¹¹⁷	61	0	2 135,00 zł
BJ ¹¹⁸	61	0	2 135,00 zł
BK ¹¹⁹	40	0	1 400,00 zł
BL ¹²⁰	61	0	2 135,00 zł
BM ¹²¹	30	0	1 050,00 zł

¹⁰¹ Dane zanonimizowane

¹⁰² Dane zanonimizowane

¹⁰³ Dane zanonimizowane

¹⁰⁴ Dane zanonimizowane

¹⁰⁵ Dane zanonimizowane

¹⁰⁶ Dane zanonimizowane

¹⁰⁷ Dane zanonimizowane

¹⁰⁸ Dane zanonimizowane

¹⁰⁹ Dane zanonimizowane

¹¹⁰ Dane zanonimizowane

¹¹¹ Dane zanonimizowane

¹¹² Dane zanonimizowane

¹¹³ Dane zanonimizowane

¹¹⁴ Dane zanonimizowane

¹¹⁵ Dane zanonimizowane

¹¹⁶ Dane zanonimizowane

¹¹⁷ Dane zanonimizowane

¹¹⁸ Dane zanonimizowane

¹¹⁹ Dane zanonimizowane

¹²⁰ Dane zanonimizowane

¹²¹ Dane zanonimizowane

obywatel Ukrainy	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 35,00 zł	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 52,50 zł	kwota pobrana z <i>Funduszu</i> w nadmiernej wysokości
BN ¹²²	61	0	2 135,00 zł
BO ¹²³	61	0	2 135,00 zł
BP ¹²⁴	3	27	1 522,50 zł
BQ ¹²⁵	61	0	2 135,00 zł
BR ¹²⁶	61	0	2 135,00 zł
BS ¹²⁷	61	0	2 135,00 zł
BT ¹²⁸	48	0	1 680,00 zł
BU ¹²⁹	61	0	2 135,00 zł
BW ¹³⁰	43	0	1 505,00 zł
BX ¹³¹	36	245	14 122,50 zł
BY ¹³²	0	47	2 467,50 zł
BZ ¹³³	61	110	7 910,00 zł
CA ¹³⁴	52	0	1 820,00 zł
CB ¹³⁵	61	0	2 135,00 zł
CC ¹³⁶	52	0	1 820,00 zł
CD ¹³⁷	13	0	455,00 zł
CE ¹³⁸	61	4	2 345,00 zł
CF ¹³⁹	61	110	7 910,00 zł
CG ¹⁴⁰	0	12	630,00 zł
CH ¹⁴¹	10	0	350,00 zł
CI ¹⁴²	61	0	2 135,00 zł

¹²² Dane zanonimizowane

¹²³ Dane zanonimizowane

¹²⁴ Dane zanonimizowane

¹²⁵ Dane zanonimizowane

¹²⁶ Dane zanonimizowane

¹²⁷ Dane zanonimizowane

¹²⁸ Dane zanonimizowane

¹²⁹ Dane zanonimizowane

¹³⁰ Dane zanonimizowane

¹³¹ Dane zanonimizowane

¹³² Dane zanonimizowane

¹³³ Dane zanonimizowane

¹³⁴ Dane zanonimizowane

¹³⁵ Dane zanonimizowane

¹³⁶ Dane zanonimizowane

¹³⁷ Dane zanonimizowane

¹³⁸ Dane zanonimizowane

¹³⁹ Dane zanonimizowane

¹⁴⁰ Dane zanonimizowane

¹⁴¹ Dane zanonimizowane

¹⁴² Dane zanonimizowane

obywatel Ukrainy	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 35,00 zł	ilość dni, za które winna być uiszczona opłata 52,50 zł	kwota pobrana z Funduszu w nadmiernej wysokości
CJ ¹⁴³	61	0	2 135,00 zł
CK ¹⁴⁴	61	0	2 135,00 zł
CL ¹⁴⁵	61	4	2 345,00 zł
CM ¹⁴⁶	25	0	875,00 zł
CN ¹⁴⁷	4	0	140,00 zł
CO ¹⁴⁸	61	0	2 135,00 zł
CP ¹⁴⁹	61	0	2 135,00 zł
CQ ¹⁵⁰	0	60	3 150,00 zł
CR ¹⁵¹	0	30	1 575,00 zł
CS ¹⁵²	0	30	1 575,00 zł
SUMA	2459	1025	139 877,50 zł

Zespół kontrolerów zwrócił się do jednostki kontrolowanej z prośbą o przedłożenie wyjaśnień w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości.

Odnosząc się do nieprawidłowości polegającej na niezastosowaniu się do dyspozycji art. 12 ust. 17g *ustawy o pomocy* Wójt Gminy Daszyna pismem znak: SOUSC.5535.31.2024 z dnia 5 sierpnia 2024 r. cyt.: „ (...) *Po zakończeniu umowy nr WBiZK/126/2023 przesłano do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego załącznik 2b, gdzie były podane informacje o obywatelach Ukrainy, takie jak: imię, nazwisko, PESEL, seria i numer dowodu tożsamości. Nie uwzględniono jednak w wymienionym załączniku informacji o podstawie prawnej, dotyczącej uprawnień z ust. 17c oraz 17d wraz z informacją o kwocie kosztów pokrytych przez mieszkających uchodźców. (...)*”.

Powyższe wyjaśnienia **nie zasługują** na uwzględnienie.

Odnosząc się do nieprawidłowości polegającej na zwolnieniu obywateli Ukrainy z partycypacji w kosztach pomocy pomimo nieposiadania przez Gminę stosownych ku temu dokumentów Wójt Gminy Daszyna pismem znak: SOUSC.5535.30.2024 z dnia

¹⁴³ Dane zanonimizowane

¹⁴⁴ Dane zanonimizowane

¹⁴⁵ Dane zanonimizowane

¹⁴⁶ Dane zanonimizowane

¹⁴⁷ Dane zanonimizowane

¹⁴⁸ Dane zanonimizowane

¹⁴⁹ Dane zanonimizowane

¹⁵⁰ Dane zanonimizowane

¹⁵¹ Dane zanonimizowane

¹⁵² Dane zanonimizowane

31 lipca 2024 r. cyt.: „ (...) *Oświadczenie wypełnione 23 dni po przybyciu do obiektu, ponieważ koordynatorzy pracują od godz. 7.15 do 15.15; mieli 6 obiektów pod opieką i jak tylko był możliwość wypełnienia z obywatelem Ukrainy oświadczenia, wykonano to. (...) przebywała w obiekcie kilka dni. Była osobą nie zrównoważoną, zaczęli się jej bać pozostali mieszkańcy. (...) Brak oświadczenia obywatela Ukrainy wynika z tego, że część uchodźców przebywała na terenie obiektów niepełny miesiąc. Ta osoba wyjechała, nie informując o tym Urząd Gminy Daszyna i w stosunku do nich nie zostały wyżej wymienione oświadczenia. (...) Często uchodźcy uciekają i unikają koordynatorów. (...)*”.

Powyższe wyjaśnienia **nie zasługują** na uwzględnienie.

Odnosząc się do nieprawidłowości polegającej na zwolnieniu obywateli Ukrainy z partycypacji w kosztach pomocy na podstawie art. 12 ust. 17c pkt 1) ustawy o pomocy pomimo nieposiadania przez Gminę stosownych ku temu dokumentów Wójt Gminy Daszyna pismem znak: SOUSC.5535.2024 z dnia 16 lipca 2024 r. cyt.: „ (...) *Wymienione osoby posiadały ukraińskie orzeczenia o niepełnosprawności. Nie zdążyły uzyskać polskich orzeczeń o niepełnosprawności. (...) W przypadku Pani (...) nastąpiła omyłka pisarska. Powinien być zastosowany art. 12 ust. 17c pkt 6. (...)*”.

Powyższe wyjaśnienia **nie zasługują** na uwzględnienie.

Art. 12 ust. 17c pkt 1 ustawy o pomocy jednoznacznie wskazuje, że zwolnienie z partycypacji w kosztach pomocy dotyczy obywateli Ukrainy, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.¹⁵³

Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Pana Pawła Szefernakera – Pełnomocnika Rządu do spraw uchodźców wojennych z Ukrainy, przekazanego pismem o sygnaturze BMP – 0790 – 9 - 3/2022/RP, cyt.: „ (...) *w kwestii uznawania ukraińskich orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność należy wskazać, że RP nie jest stroną umowy międzynarodowej pozwalającej na wzajemne uznawanie dokumentów potwierdzających status osoby niepełnosprawnej innych krajów, również w prawie wspólnotowym nie ma regulacji prawnej dotyczącej wzajemnego „przekładania” orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność (...)*”.

¹⁵³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44)

Pobranie środków z Funduszu Pomocy w kwocie **139 877,50 zł w nadmiernej wysokości** należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

W ocenie zespołu kontrolerów powyższe nieprawidłowości mogą wskazywać na wystąpienie okoliczności naruszenia dyscypliny finansów publicznych, tj. *nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia*, a zatem czyn określony w art. 5 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁵⁴.

[dowód: akta kontroli, str. 104 – 149, 167 – 193, 224 – 265, 272 – 299, 318 – 349, 4623 – 5458, 5505 – 5510, 5513, 5523, 5526 – 5532, 5537, 5556, 5595, 5598, 5601, Załącznik Nr 1 do akt kontroli, str. 5617 - 5619]

[dowód: akta kontroli, str. 3543]

26. Niewykorzystaną część środków finansowych w kwocie ogółem **44 752,68 zł**, zwrócono przelewem do ŁUW w Łodzi w dniach:

- 21 marca 2023 r. kwotę **8 211,08 zł** (Wyciąg nr 036/2023),
- 22 maja 2023 r. kwotę **5 623,23 zł** (Wyciąg nr 070/2023),
- 20 lipca 2023 r. kwotę **1 695,81 zł** (Wyciąg nr 098/2023),
- 19 września 2023 r. kwotę **182,69 zł** (Wyciąg nr 118/2023),
- 14 listopada 2023 r. kwotę **20 973,02 zł** (Wyciąg nr 139/2023),
- 28 grudnia 2023 r. kwotę **8 066,85 zł** (Wyciąg nr 157/2023),

oraz środki finansowe w kwocie ogółem **89 086,50 zł**, stanowiące wartość wydatków niezakwalifikowanych do rozliczenia z Funduszu Pomocy zwrócono przelewem do ŁUW w Łodzi w dniach:

- 23 lutego 2024 r. kwotę **6 000,00 zł**¹⁵⁵ (Wyciąg nr 037/2024),
- 3 kwietnia 2024 r. kwotę **41 697,00 zł** (Wyciąg nr 063/2024),
- 3 kwietnia 2024 r. kwotę **41 389,50 zł** (Wyciąg nr 063/2024),

[dowód: akta kontroli, str. 836, 839, 843, 845, 848, 851 – 859, 2680 – 2682, 2801, 2803, 2806, 2809 – 2810, 3481 - 3483]

¹⁵⁴ Patrz przypis 37

¹⁵⁵ Kwota niezakwalifikowanego wydatku ze środków Funduszu Pomocy w wysokości 6 000,00 zł plus odsetki za zwłokę w kwocie 102,00 zł dają kwotę łączną zwróconą do ŁUW w Łodzi w wysokości 6 102,00 zł.

27. W toku kontroli ustalono, że środki finansowe z Funduszu Pomocy wpływały na nieoprocentowany rachunek bankowy. W piśmie z dnia 10 maja 2024 r. Gmina Daszyna poinformowała, że środki z Funduszu Pomocy „(...) *znajdowały się na nieoprocentowanym rachunku bankowym (...) środki nie były przedmiotem lokat od dnia ich otrzymania do wydatkowania*”.

[dowód: akta kontroli, str. 2813]

28. Rozliczenie kosztów związanych z realizacją *Zadania*, zgodnie z zapisami *Umów*, winno być złożone przez Gminę Daszyna w terminie 30 dni od daty wygaśnięcia Umowy. Dokumenty te wpłynęły odpowiednio do ŁUW w Łodzi:

- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/57/2023 w dniu **31 marca 2023 r.**,
- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/126/2023 w dniu **31 maja 2023 r.**,
- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/195/2023 w dniu **28 lipca 2023 r.**,
- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/246/2023 w dniu **29 września 2023 r.**,
- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/301/2023 w dniu **30 listopada 2023 r.**,
- Rozliczenie środków z Funduszu Pomocy Umowy Nr WBiZK/336/2023 w dniu **30 stycznia 2024 r.**

Do rozliczeń środków z Funduszu Pomocy każdorazowo dołączono:

- informację o wykorzystanych miejscach noclegowych,
- zestawienie osób objętych realizacją *Zadania* zawierające m.in. imienny wykaz zakwaterowanych uchodźców z danymi dotyczącymi daty zakwaterowania, daty wykwaterowania, nr PESEL, seria i nr dokumentu stanowiący podstawę przekroczenia granicy, liczba dni pobytu w ośrodku, data przekroczenia granicy przy pierwszym wjeździe na terytorium RP, liczba dni na terytorium RP od daty pierwszego przekroczenia granicy.

Kontrola terminowości przekazywania rozliczeń otrzymanych środków finansowych wykazała w 2 (dwóch) przypadkach opóźnienie w przekazywaniu dokumentów do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Zgodnie z zapisami § 5 ust.1 *Umów Beneficjent zobowiązany jest do sporządzenia rozliczenia środków z Funduszu Pomocy z realizacji zadania (...) Umowy i przekazania go do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w terminie 30 dni od daty wygaśnięcia niniejszej Umowy (...).*

Jednostka kontrolowana w 2 (dwóch) przypadkach nie spełniła wyżej przytoczonych postanowień *Umów*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 101 – 396, 416 - 441]

29. Zgodnie z § 9 *Umów* podpisywanych z Wojewodą Łódzkim Gmina Daszyna zobowiązała się *do podejmowania działań informacyjnych dotyczących finansowania Zadania (...).* W piśmie z dnia 7 czerwca 2024 r. Gmina Daszyna poinformowała, że cyt.: „*Działania informacyjne i promocyjne w związku z realizacją umów zawartych między Urzędem Gminy Daszyna, a Urzędem Wojewódzkim w Łodzi, dotyczących pomocy obywatelom Ukrainy, były prowadzone poprzez umieszczanie informacji na temat podpisanych umów na tablicach informacyjnych w urzędzie gminy oraz na budynkach, w których przebywają uchodźcy oraz na stronie internetowej <https://gminadaszyna.pl/>. Ponadto wymienione informacje zostały zawarte w raporcie o stanie gminy, który jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy Daszyna <https://www.daszyna.4bip.pl>.”*

[dowód: akta kontroli, str. 3543]

Biorąc pod uwagę nieprawidłowości opisane w punktach 11. – 12., 23. - 25. niniejszego wystąpienia pokontrolnego kwota **465 187,11 zł**, w skład której zaliczyć należy kwotę:

- **15 748,70 zł** wynikającą z nieprawidłowości polegającej na wydatkowaniu środków Funduszu Pomocy niezgodnie z przeznaczeniem,
- **910,00 zł** wynikającą z nieprawidłowości polegającej na przyjęciu przez jednostkę kontrolowaną błędnej ilości osobodób,
- **139 877,50 zł** wynikającą z nieprawidłowości polegającej na zwolnieniu z partycypacji w kosztach zakwaterowania i wyżywienia uchodźców w oparciu o wskazaną przez jednostkę kontrolowaną podstawę prawną, pomimo niespełnienia przez obywateli Ukrainy wymaganych warunków,
- **308 650,91 zł**, wynikającą z nieprawidłowości polegającej na pokryciu wydatków poniesionych na wynajem samochodu wraz z kosztami eksploatacyjnymi w ramach nieważnych z mocy prawa umów zawartych ze spółką gminną,

winna być zwrócona na dedykowany do obsługi Funduszu Pomocy rachunek bankowy Wojewody Łódzkiego prowadzony w NBP O/O w Łodzi Nr 06 1010 1371 0022 1913 9130 1000 wraz z odsetkami¹⁵⁶, określonymi jak dla zaległości podatkowych, na zasadach określonych w art. 169 *ustawy o finansach*, odpowiednio dla kwoty:

- pobranej w nadmiernej wysokości (w kwocie **449 438,41 zł**), tj. **od dnia stwierdzenia pobrania środków Funduszu Pomocy w nadmiernej wysokości** (w omawianym wypadku od dnia podpisania przez kierownika jednostki kontrolowanej **wystąpienia pokontrolnego**¹⁵⁷),
- wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (w kwocie **15 748,70 zł**), tj. **od dnia przekazania z budżetu państwa środków Funduszu Pomocy wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem** (w omawianym przypadku od dnia 1 września 2023 r.).

W ocenie zespołu kontrolerów, powyższe nieprawidłowości mogą wskazywać na wystąpienie okoliczności naruszenia dyscypliny finansów publicznych polegające na: nieustaleniu należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, tj. czyn określony w art. 5 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁵⁸.

W dniu 12 grudnia 2024 r. za pośrednictwem platformy e-PUAP wpłynęły do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wniesione przez Wójta Gminy Daszyna pisemne umotywowane zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego znak FB-IV.431.4.2024.

Zastrzeżenia kierownika jednostki kontrolowanej (Wójta Gminy Daszyna) odnosiły się do ustaleń kontroli w częściach dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości.

Kierownik komórki do spraw kontroli (Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi) zawiadomił kierownika jednostki kontrolowanej (Wójta Gminy Daszyna) pismem z dnia 14 marca 2025 r. znak FB-IV.431.4.2024, że zastrzeżenia złożone do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 21 listopada 2024 r. przy piśmie z dnia 12 grudnia 2024 r. zostały **oddalone** (art. 42 ust. 2 pkt. 2 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹⁵⁹).

Pismem z dnia 14 marca 2025 r. poinformowano kierownika jednostki kontrolowanej, że stosownie do uregulowań zawartych w art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli

¹⁵⁶ art. 169 ust. 5 *ustawy o finansach*

¹⁵⁷ art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224)

¹⁵⁸ Patrz przypis 37

¹⁵⁹ Patrz przypis 1

w administracji rządowej¹⁶⁰ w przypadku nieuwzględnienia wszystkich zastrzeżeń sporządza się wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego (...), stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec wniesionych zastrzeżeń.

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku prowadzonej kontroli finansowej przedstawionymi w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, uprzejmie proszę Pana Wójta o:

- 1) zwrot środków pobranych z Funduszu Pomocy w łącznej kwocie **465 187,11 zł**, na dedykowany do obsługi Funduszu Pomocy rachunek bankowy Wojewody Łódzkiego prowadzony w **NBP O/O w Łodzi Nr 06 1010 1371 0022 1913 9130 1000** wraz z odsetkami¹⁶¹, określonymi jak dla zaległości podatkowych, na zasadach określonych w art. 169 *ustawy o finansach*, odpowiednio dla kwoty:
 - pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie **449 438,41 zł**, tj. **od dnia stwierdzenia pobrania środków Funduszu Pomocy w nadmiernej wysokości** (w omawianym wypadku od dnia podpisania przez kierownika jednostki kontrolowanej **wystąpienia pokontrolnego**¹⁶²),
 - wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie **15 748,70 zł**, tj. **od dnia przekazania z budżetu państwa środków Funduszu Pomocy wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem** (w omawianym przypadku od dnia 1 września 2023 r.).
- 2) przestrzeganie postanowień zawartych w *ustawie o pomocy*, w szczególności wzmoczenie nadzoru nad poprawnym stosowaniem w oświadczeniach lub innych dokumentach podstawy prawnej, która będzie podstawą do zwolnienia przez Wojewodę Łódzkiego obywatela Ukrainy z partycypacji w kosztach pomocy,
- 3) przestrzeganie zapisów umów zawieranych przez jednostkę na realizację zadań,
- 4) przestrzeganie zasady gospodarności i oszczędności przy wydatkowaniu środków publicznych, tj. gospodarowanie środkami publicznymi w sposób oszczędny i celowy, m.in. z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów (patrz art. 44 ust. 3 pkt 1 *ustawy o finansach*),
- 5) zawieranie umów powodujących powstanie zobowiązania finansowego Gminy przy kontrasygnacie skarbnika, tj. zgodnie z postanowieniami art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁶³.

¹⁶⁰ Patrz przypis 1

¹⁶¹ art. 169 ust. 5 *ustawy o finansach*

¹⁶² art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224)

¹⁶³ Patrz przypis 36

O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę powiadomić Wojewodę Łódzkiego w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie uprzejmie proszę Pana Wójta¹⁶⁴ o przekazanie informacji o podjętej decyzji o zawiadomieniu Rzecznika finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości (część III. *Ustalenia kontroli* pkt 11. – 12., 23. - 25. wystąpienia pokontrolnego), które mogą wskazywać na wystąpienie okoliczności naruszenia dyscypliny finansów publicznych, tj. *nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia*, a zatem czyn określony w art. 5 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁶⁵. Do informacji proszę załączyć kopię zawiadomienia¹⁶⁶.

Informuję także, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹⁶⁷ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rośniak

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu
(podpisano elektronicznie)

Do wiadomości:

Główny Księgowy Budżetu Wojewody

¹⁶⁴ Patrz art. 93 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 104)

¹⁶⁵ Patrz przypis 32

¹⁶⁶ Patrz art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 104)

¹⁶⁷ Patrz przypis 1